

FELHÍVÁS

A mezőgazdasági- és feldolgozó üzemek teljesítményének és fenntarthatóságának javítására

Mezőgazdasági- és feldolgozó üzemek energiahatékonyságának javítása

A Felhívás kódszáma: VP5-4.1.6-4.2.3-17

Magyarország Kormányának felhívása mezőgazdasági termelők és a mezőgazdasági termelőnek nem minősülő mikro- és kisvállalkozások részére, innovatív és környezetbarát, energiahatékonyság javítását szolgáló fejlesztések megvalósítása érdekében.

A Kormány a Partnerségi Megállapodásban célul tűzte ki az erőforrás-felhasználás hatékonyságának növelését, a környezetvédelmi szempontok fokozottabb figyelembe vételét, különös tekintettel a megújuló erőforrások használatára. A cél elérését a Kormány a mezőgazdasági termelők és a mezőgazdasági termelőnek nem minősülő mikro- és kisvállalkozások együttműködésével tervezi megvalósítani a jelen Felhívásban foglalt feltételek mentén.

Az együttműködés keretében a Kormány vállalja, hogy:

- a Felhívás feltételeinek megfelelő projekteket egyéni projekt esetén maximum 500 millió Ft, kollektív projekt esetén maximum 1 Mrd Ft vissza nem térítendő támogatásban részesíti a rendelkezésre álló forrás erejéig;
- a támogatási előleggel kapcsolatos feltételeknek megfelelő támogatott projekteknek a megítélt támogatási összeg maximum 50%-ának megfelelő előleget biztosít,

A támogatási kérelmet benyújtó szervezetek az együttműködés keretében vállalják¹, hogy:

- projektjük megvalósításával hozzájárulnak a Partnerségi Megállapodásban foglalt környezetvédelmi célok céljának eléréséhez;
- a kapott támogatáson felül önerőből finanszírozzák a projektet.

¹ Támogatási kérelmet azok a szervezetek nyújthatnak be, amelyek maradéktalanul megfelelnek a Felhívás jogosultsági feltételeinek. Kérjük a támogatási kérelem benyújtása előtt tanulmányozza a részletes jogosultsági feltételeket a 4. fejezetben.

Tartalomjegyzék

1.	A tervezett fejlesztések háttere	5
1.1.	A felhívás indokoltsága és célja	5
1.2.	A rendelkezésre álló forrás	5
1.3.	A támogatás háttere	5
2.	Ügyfélszolgálatok elérhetősége	6
3.	A projektekkel kapcsolatos elvárások	6
3.1.	A projekt keretében megvalósítandó tevékenységek	6
3.1.1.	Önállóan támogatható tevékenységek	6
3.1.1.1.	Kötelezően megvalósítandó önállóan támogatható tevékenységek:	6
3.1.1.2.	Választható önállóan támogatható tevékenységek:	8
3.1.2.	Önállóan nem támogatható tevékenységek:	8
3.1.2.1.	Kötelezően megvalósítandó, önállóan nem támogatható tevékenységek:	8
3.1.2.2.	Választható, önállóan nem támogatható tevékenységek:	8
3.2.	A támogatható tevékenységek állami támogatási szempontú besorolása	9
3.3.	Nem támogatható tevékenységek	9
3.4.	A projekt műszaki, szakmai tartalmával és a megvalósítással kapcsolatos elvárások	9
3.4.1.	Műszaki, szakmai tartalommal kapcsolatos elvárások	9
3.4.1.1.	Műszaki és szakmai elvárások	9
3.4.1.2.	Esélyegyenlőség és környezetvédelmi szempontok érvényesítésével kapcsolatos elvárások	13
3.4.1.3.	Egyéb elvárások	14
3.4.2.	Mérföldkövek tervezésével kapcsolatos elvárások	14
3.4.3.	A projekt szakmai megvalósítása során a közbeszerzési kötelezettségre vonatkozó elvárások ..	14
3.4.4.	A projekt szakmai megvalósításával kapcsolatos egyéb elvárások	14
3.5.	A projektvégrehajtás időtartama	14
3.5.1.	A projekt megkezdése	14
3.5.2.	A projekt végrehajtására rendelkezésre álló időtartam	15
3.6.	Projektekkel kapcsolatos egyéb elvárások	15
3.6.1.	A projekt területi korlátozása	15
3.6.2.	A fejlesztéssel érintett ingatlanra vonatkozó feltételek	15
3.7.	Indikátorok, szakpolitikai mutatók, adatszolgáltatás	15
3.7.1.	Indikátorok	15
3.7.2.	Szakpolitikai mutatók	15
3.7.3.	Egyéni szintű adatgyűjtés ESZA forrásból megvalósuló felhívások esetén	15
3.8.	Fenntartási kötelezettség	15
3.9.	Biztosítékok köre	16
3.10.	Önerő	16
4.	A támogatási kérelmek benyújtásának feltételei	16
4.1.	Támogatást igénylők köre	16

4.2. Támogatásban nem részesíthetők köre	18
4.3. A támogatási kérelem benyújtásának határideje és módja	19
4.4. Kiválasztási eljárásrend és kiválasztási kritériumok	19
4.4.1. Kiválasztási eljárásrend	19
4.4.2. Kiválasztási kritériumok	20
3.2. A 2. célterülethez kapcsolódó tartalmi értékelési szempontok	22
5. A finanszírozással kapcsolatos információk.....	24
5.1. A támogatás formája.....	24
5.2. A projekt maximális elszámolható összköltsége.....	24
5.3. A támogatás mértéke, összege	24
5.5. Az elszámolható költségek köre	25
5.6. Az elszámolhatóság további feltételei.....	26
5.7. Az elszámolható költségek mértékére, illetve arányára vonatkozó elvárások	28
5.8. Nem elszámolható költségek köre	28
5.9. Az állami támogatásokra vonatkozó rendelkezések.....	28
5.9.1. A felhívás keretében nyújtott egyes támogatási kategóriákra vonatkozó egyedi szabályok.....	28
6. csatolandó mellékletek listája.....	29
6.1. A támogatási kérelem elkészítése során csatolandó mellékletek listája.....	29
6.2. A támogatási szerződéshez csatolandó mellékletek listája	30
6.3. Az első kifizetési kérelemhez csatolandó mellékletek listája	30
7. További információk	31
8. A felhívás szakmai mellékletei	32

A Felhívás elválaszthatatlan része az Általános Útmutató az EMVA forrásból finanszírozásra kerülő intézkedésekre vonatkozó felhívásokhoz c. dokumentum (a továbbiakban: ÁÚF), amelynek hatályos verziója megtalálható a www.szechenyi2020.hu honlapon.

A Felhívás, az ÁÚF, és a szakmai melléletek együttesen tartalmazzák a támogatási kérelem elkészítéséhez szükséges összes feltételt.

Amennyiben jelen Felhívásban foglaltak valamely fejezet tekintetében eltérnek az ÁÚF-ban megfogalmazott általános előírásoktól, akkor a jelen dokumentumban szabályozottak az irányadók.

Felhívjuk a tisztelt támogatást igénylők figyelmét, hogy a Felhívás, az ÁÚF, a támogatási kérelem adatlap, továbbá ezek dokumentumai esetén a támogatói intézményrendszer a változtatás jogát fenntartja, ezért kérjük, hogy kövessék figyelemmel a www.szechenyi2020.hu honlapon megjelenő közleményeket!

1. A TERVEZETT FEJLESZTÉSEK HÁTTERE

1.1. A felhívás indokoltsága és célja

Magyarországon a mezőgazdasági termelők és az élelmiszer feldolgozók jelentős része elavult épületekben, korszerűtlen technológiával és magas termelési költségekkel kénytelen dolgozni. A felhívás alapvető célja a gazdaságok és feldolgozó üzemek versenyképességének javítása új, innovatív és környezetbarát technológiák elterjesztésének támogatása révén. A felhívás több területen kíván hozzájárulni a mezőgazdasági- és feldolgozó üzemek versenyképességének növeléséhez.

A felhívás lehetőséget teremt kertészeti termesztésre, állattartásra, továbbá élelmiszer-feldolgozásra és borászati termékek előállítására szolgáló épületek, építmények energiahatékonyság fokozást célzó korszerűsítésére, felújítására. A mezőgazdaság és élelmiszeripar erőforrás-hatékonyságának javulása többek között a fajlagos energiafelhasználás csökkenését eredményezi, ezért jelen felhívás a termelők és feldolgozók minden olyan irányú beruházására épít, amely a hatékonyabb energiafelhasználást hivatott elősegíteni. Az épületenergetikai, épületgépészeti és energiaellátást érintő korszerűsítések, felújítások, továbbá a megújuló energiaforrást hasznosító technológiák alkalmazása elősegíti a mezőgazdasági- és feldolgozó üzemek energiahatékonyságának javulását.

Jelen felhívás keretében kizárólag olyan támogatási kérelmek támogathatóak, amelyek megfelelnek a fenti célkitűzésnek.

1.2. A rendelkezésre álló forrás

A Felhívás meghirdetésekor a támogatásra rendelkezésre álló tervezett keretösszeg **35,00 milliárd** forint az alábbi célterületi bontásban:

- a **Felhívás 1. célterülete** („Az energiafelhasználás csökkentése, és az erőforrás-hatékonyság javítása kertészeti üzemekben és állattartó gazdaságokban.”) keretében igénybe vehető keretösszeg: **30,00 milliárd Ft**,
- a **Felhívás 2. célterülete** („Az energiafelhasználás csökkentése, és az erőforrás-hatékonyság javítása élelmiszeripari- és borászati üzemekben.”) keretében igénybe vehető keretösszeg: **5,00 milliárd Ft**.

Jelen Felhívás forrását az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap és Magyarország költségvetése társfinanszírozásban biztosítja.

A felhívás az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap felhasználását célzó 5-ös vidékfejlesztési prioritáshoz², illetve az abból képzett alábbi fókuszterületi célokhoz kapcsolódik a Vidékfejlesztési Programban rögzített módon:

5B: erőforrás-hatékonyság előmozdítása, a mezőgazdaság és az élelmiszer-feldolgozó iparág általi energiafelhasználás hatékonyságának fokozása.

A támogatott projektek várható száma: 700 db.

1.3. A támogatás háttere

Jelen felhívást az Európai Bizottság által 2015. augusztus 10-én elfogadott Vidékfejlesztési Program keretében a Miniszterelnökség Agrár-vidékfejlesztési Programokért Felelős Helyettes Államtitkársága, mint a Vidékfejlesztési Program Irányító Hatósága (a továbbiakban IH)³ hirdeti meg a 1248/2016. (V. 18.)

² Az uniós vidékfejlesztési prioritásokat a 1305/2013/EU rendelet 5. cikke tartalmazza.

³ A Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 94/2018. (V. 22.) Korm. rendelet értelmében 2018. május 22. napjától a minisztériumok közötti jogutódlás következtében a Vidékfejlesztési Program Irányító Hatósága az Agrárminisztérium Vidékfejlesztési Programok Végrehajtásáért Felelős Helyettes Államtitkársága.

számú kormányhatározatban szereplő Éves Fejlesztési Keret alapján. A felhívás alapjául a Vidékfejlesztési Program 4.1.6. és 4.2.3. számú műveletei szolgálnak.

2. ÜGYFÉLSZOLGÁLATOK ELÉRHETŐSÉGE

Ha további információkra van szüksége, forduljon bizalommal a Széchenyi 2020 ügyfélszolgálathoz a **06/1 896-0000**-ás, normál díjazású telefonszámon, ahol hétfőtől csütörtökig 8:30 - 16 óráig, pénteken 8:30 - 14 óráig fogadják hívását.

Kérjük, kövesse figyelemmel a felhívással kapcsolatos közleményeket a www.szechenyi2020.hu oldalon, ahol a Széchenyi 2020 ügyfélszolgálat elektronikus elérhetőségeit is megtalálhatja!

3. A PROJEKTEKKEL KAPCSOLATOS ELVÁRÁSOK

Kérjük, hogy a támogatási kérelem összeállítása során vegye figyelembe, hogy a projekteknek meg kell felelniük különösen a következőknek:

3.1. A projekt keretében megvalósítandó tevékenységek

3.1.1. Önállóan támogatható tevékenységek

3.1.1.1. Kötelezően megvalósítandó önállóan támogatható tevékenységek:

A felhívás keretében az alábbi tevékenységek támogathatóak önállóan (az 1. vagy a 2. célterülethez kapcsolódóan legalább egy tevékenység vállalása és végrehajtása kötelező):

1. célterület: Az energiateljesítmény csökkenése, és az erőforrás-hatékonyság javítása kertészeti üzemekben és állattartó gazdaságokban⁴

1. Energetikai teljesítmény csökkenésére vonatkozó tevékenységek.

a) Kertészeti üzemek energetikai teljesítményének javítása.

- Meglévő fóliaházak, üvegházak, illetve meglévő hűtőházak, hűtőtárolók, gombatermesztő létesítmények, komposztüzemek hőtechnikai adottságainak javítása, hővesztésének csökkentése (Utólagos külső hőszigetelés, külső nyílászáró-csere/korszerűsítés, hővisszanyerő szellőzés korszerűsítése, létesítése stb.);
- Meglévő fóliaházak, üvegházak, illetve meglévő hűtőházak, hűtőtárolók, gombatermesztő létesítmények, komposztüzemek fűtési, hűtési és használati melegvíz rendszereinek korszerűsítése (Fűtési, hűtési és használati melegvíz rendszerek korszerűsítése, hőtermelők cseréje korszerű, nagyhatásfokú berendezésekre, hűtési rendszerek energetikailag korszerűsítése, hulladék hő hasznosítási lehetőségek kiaknázása stb.);
- Meglévő fóliaházak, üvegházak, illetve meglévő hűtőházak, hűtőtárolók, gombatermesztő létesítmények, komposztüzemek világítási rendszereinek korszerűsítése. (Fényforrások, világítótestek cseréje. Kül- és beltéri világítási rendszerek korszerűsítése, és az ehhez kapcsolódó az igényekhez térben és időben alkalmazkodó műszaki megoldások kialakítása, amennyiben energia-megtakarítást eredményeznek stb.);
- Meglévő fóliaházakhoz, üvegházakhoz, illetve meglévő hűtőházakhoz, hűtőtárolókhoz, gombatermesztő létesítményekhez, komposztüzemekhez kapcsolódóan temperált levegőjű létesítmények (válogató, csomagoló tér, terem, közlekedők, kiszolgáló terek, göngyölegztároló, géptároló, fedett rámpák, szociális- és kiszolgáló helyiségek) technológiai rendszereinek energetikai korszerűsítése;
- Meglévő hűtőházak, hűtőtárolók szabályozott légterű tárolóként való hasznosítását lehetővé tevő korszerűsítése (gáztömör szigetelés, tárolótérek ajtóinak cseréje, szabályozott légterű

⁴ A támogatott állattartó gazdaságokban tartott állatfajok baromfi-félék (házityúk, pulyka, kacska, pészmaréca, lúd, gyöngytyúk), szarvasmarhafélék (szarvasmarha és bivaly), sertés, juh, kecske, lófélék (ló, szamár, öszvér), a húshasznosítású galamb, a fűrj, a nyúl, a méh és a csincsilla lehetnek.

tárolás technológiai berendezéseinek beszerzése/cseréje (Nitrogén generátor, CO₂ abszorber), vezérlés, tágulási tartályok, szelepek, összekötő elemek stb.);

- Meglévő és használatban lévő fóliaházak, üvegházak, üvegházak, hűtőházak, hűtőtárolók, gombatermesztő létesítmények, komposztüzemek elbontását követően energiahatékonyabb, új fóliaházak, üvegházak, üvegházak, hűtőházak, hűtőtárolók, gombatermesztő létesítmények, komposztüzemek építése az elbontott épületek, építmények funkciójának betöltése céljából, valamint azoknak a működéshez szükséges új gépekkel, berendezésekkel való felszerelése, berendezése.

b) Állattartó gazdaságok energiahatékonyágának javítása.

- Állattartó telepi épületek, építmények hőtechnikai adottságainak javítása, hőveszteségének csökkentése;
- Állattartó telepi épületek, építmények fűtési, hűtési és használati melegvíz rendszereinek korszerűsítése;
- Világítási rendszerek korszerűsítése;
- Beépített technológiai berendezések korszerűsítése. Épületgépészeti fejlesztések, új, energiatakarékos technológiák kiépítése, energiatakarékos berendezések beszerzése;
- Meglévő és használatban lévő állattartó telepi épületek, építmények elbontását követően energiahatékonyabb, új állattartó telepi épületek, építmények építése az elbontott épületek, építmények funkciójának betöltése céljából, valamint azoknak a működéshez szükséges új gépekkel, berendezésekkel való felszerelése, berendezése.

2. Megújuló energiaforrást hasznosító technológiák alkalmazása.

a) Megújuló energiaforrást hasznosító technológiák alkalmazása a kertészeti üzemekben.

A támogatott tevékenységek célja a gazdasági-termelési folyamatok és a mezőgazdasági üzemen belüli építmények energiaigényének fedezése megújuló energia előállításával:

- Fűtési/hűtési energiaigény, használati melegvíz igény, villamos energia igény részbeni vagy teljes kielégítése megújuló energiaforrásból. (napkollektorok alkalmazása, biomassa alapú és hőszivattyús rendszerek telepítése, geotermikus energia használata, biogáz termelés, napelemes rendszer kialakítása, szélenergia felhasználása)

b) Megújuló energiaforrást hasznosító technológiák alkalmazása az állattartó gazdaságokban.

A támogatott tevékenységek célja a gazdasági-termelési folyamatok és a mezőgazdasági üzemen belüli építmények energiaigényének fedezése megújuló energia előállításával:

- Fűtési/hűtési energiaigény, használati melegvíz igény, villamos energia igény részbeni vagy teljes kielégítése megújuló energiaforrásból. (napkollektorok alkalmazása, biomassa alapú és hőszivattyús rendszerek telepítése, geotermikus energia használata, biogáz termelés, napelemes rendszer kialakítása, szélenergia felhasználása)

2. célterület: Az energiateljesítmény csökkenése, és az erőforrás-hatékonyág javítása élelmiszeripari- és borászati üzemekben.

Kizárólag a TEÁOR 10 és 11 besorolás szerinti tevékenységekhez⁵ kapcsolódó, élelmiszeripari és borászati feldolgozáshoz kötődő erőforrás és energiateljesítmény javítását célzó projektek támogathatóak az alábbi bontásban:

1. Energiteljesítmény csökkenésére vonatkozó tevékenységek.

⁵ Kivéve TEÁOR 1020 (halfeldolgozás és tartósítás), TEÁOR 109 (takarmánygyártás).

- Épületek, építmények hőtechnikai adottságainak javítása, hőveszteségének csökkentése (Utólagos külső hőszigetelés, külső nyílászáró-csere / korszerűsítés, hővisszanyerő szellőzés korszerűsítése, létesítése stb.);
- Épületek, építmények fűtési, hűtési és használati melegvíz rendszereinek korszerűsítése (Fűtési, hűtési és használati melegvíz rendszerek korszerűsítése, hőtermelők cseréje korszerű, nagyhatásfokú berendezésekre, hűtési rendszerek energiatakarékos korszerűsítése, hulladékhő hasznosítási lehetőségek kiaknázása stb.);
- Világítási rendszerek korszerűsítése (Fényforrások, világítótestek cseréje. Kül- és beltéri világítási rendszerek korszerűsítése, és az ehhez kapcsolódó az igényekhez térben és időben alkalmazkodó műszaki megoldások kialakítása, amennyiben energia-megtakarítást eredményeznek stb.);
Technológiai folyamatok, gépek, berendezések energetikai korszerűsítése. Épületgépészeti fejlesztések, új, energiatakarékos technológiák kiépítése, energiatakarékos berendezések beszerzése;
- Meglévő és használatban lévő élelmiszeripari, illetve borászati üzemi épületek, építmények elbontását követően energiahatékonyabb, új élelmiszeripari, illetve borászati épületek, építmények építése az elbontott épületek, építmények funkciójának betöltése céljából, valamint azoknak a működéshez szükséges új gépekkel, berendezésekkel való felszerelése, berendezése.

2. Megújuló energiaforrást hasznosító technológiák alkalmazása.

Cél az élelmiszeripari- és borászati üzemen zajló gazdasági-termelési folyamatok és az üzemen belüli építmények energiaigényének fedezése megújuló energia előállításával.

- Fűtési/hűtési energiaigény, használati melegvíz igény, villamos energia igény részbeni vagy teljes kielégítése megújuló energiaforrásból.
(napkollektorok alkalmazása, biomassza alapú és hőszivattyús rendszerek telepítése, geotermikus energia használata, biogáz termelés, napelemes rendszer kialakítása, szélenergia felhasználása)

3.1.1.2. Választható önállóan támogatható tevékenységek:

Jelen felhívás esetében nem releváns.

3.1.2. Önállóan nem támogatható tevékenységek:

3.1.2.1. Kötelezően megvalósítandó, önállóan nem támogatható tevékenységek:

Tájékoztatással, nyilvánossággal kapcsolatos kötelezettségek teljesítése (a tájékoztatással, nyilvánossággal kapcsolatos előírásokat az ÁÚF 10. fejezete tartalmazza).

Új, energiahatékony épületek, építmények, létesítmények építése esetén meglévő és használatban lévő⁶, az újonnan kialakítandó épületekkel, építményekkel, létesítményekkel azonos funkciót betöltő épületek, építmények, létesítmények elbontása.

3.1.2.2. Választható, önállóan nem támogatható tevékenységek:

- Az 5.5. b) pontban felsorolt általános költségekhez kapcsolódó tevékenységek;
- Terület előkészítés (régészeti feltárás, lőszermentesítés, földmunkák stb.).

⁶ Használatban lévőnek az az épület, építmény minősül, amelyben a támogatási kérelem benyújtásának időpontjában termelő tevékenység folyik.

3.2. A támogatható tevékenységek állami támogatási szempontú besorolása

A felhívás keretében nyújtott támogatás nem minősül az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdés szerinti állami támogatásnak.

3.3. Nem támogatható tevékenységek

A felhívás keretében a 3.1.1. - 3.1.2. pontokban meghatározott tevékenységeken túlmenően más tevékenység nem támogatható. Nem támogatott a mindenkor hatályos Nemzeti Méhészeti Programban támogatott tevékenység.

3.4. A projekt műszaki, szakmai tartalmával és a megvalósítással kapcsolatos elvárások

3.4.1. Műszaki, szakmai tartalommal kapcsolatos elvárások

3.4.1.1 Műszaki és szakmai elvárások

A projekt műszaki, szakmai tartalmának meghatározásához az alábbi elvárások figyelembe vétele szükséges:

I. Általános elvárások:

1. Az 1. célterület alapján - állattartó gazdaságban végrehajtott projekt esetén - támogatás kizárólag baromfifélék (házityúk, pulyka, kacska, pézsmaréce, lúd, gyöngytyúk), szarvasmarhaféle (szarvasmarha és bivaly), sertés, juh, kecske, lófélék (ló, szamár, öszvér), húshasznosítású galamb, fűrj, nyúl, méh és csincsilla tartásához kapcsolódó projekthez nyújtható.
2. Állattartó gazdaságban végrehajtott projekt esetén a támogatást igénylőnek meg kell felelnie a tartási helyek, a tenyészetek és az ezekkel kapcsolatos egyes adatok országos nyilvántartási rendszeréről szóló 119/2007. (X.18.) FVM rendelet előírásainak.
3. A projekt költségvetését a piaci árakhoz igazodóan, reális és költséghatékony módon kell összeállítani. A hatékony és eredményes pénzgazdálkodás elvét, valamint az átlagos piaci árak történő megfelelést a Támogatói Okirat hatályba lépését követően is biztosítani kell, továbbá a projektnek meg kell felelnie a reális és takarékos költségvetés előírásának az esetleges géptípus-változás, szállító-váltás és költségszerkezet-módosítás esetén is.
4. A támogatást igénylőknek üzleti tervet kell benyújtania. Ennek keretében:
  - a) 50 millió Ft teljes projektösszeg, illetve az alatt egyszerűsített üzleti terv benyújtása kötelező.
  - b) 50 millió Ft teljes projektösszeg felett részletes üzleti terv benyújtása kötelező.
5. A kedvezményezett köteles a támogatott projekt vonatkozásában adatszolgáltatási kötelezettségét teljesíteni. Az irányító hatóság az adatszolgáltatási kötelezettség teljesítéséről *külön közleményben* rendelkezik.
6. A projektnek megfelelően kidolgozottnak kell lennie, a támogatási kérelem pontjait ki kell tölteni.
7. A projektnek meg kell felelnie a Felhívás szakmai mellékleteiben illetve az ÁÚF című dokumentumban foglalt egyéb feltételeknek.

II. Hatósági engedélyeztetéssel, dokumentumokkal kapcsolatban a kedvezményezettnek az alábbiakat kell figyelembe venni:

1. Engedély-, vagy bejelentés köteles építési tevékenység esetében a támogatási kérelemhez elegendő az engedélyezési eljárás megindítását igazoló dokumentumot, valamint a hatósághoz benyújtott építészeti-műszaki tervdokumentációt csatolni.

2. Amennyiben a projekt megvalósítása tartalmaz vízjogi engedélyköteles beruházást, úgy a támogatási kérelem benyújtásakor elegendő a vízjogi engedély iránti eljárás megindítását igazoló dokumentumot benyújtani. **Amennyiben a támogatást igénylő a megvalósítandó projekt tekintetében rendelkezik jogerős vízjogi engedéllyel, akkor ezt kell benyújtania a támogatási kérelemmel egyidejűleg.**

Meglévő vízi létesítményre kiadott jogerős üzemeltetési engedélyben meghatározott azonos paraméterekre történő felújítás, rekonstrukció esetében a jogerős üzemeltetési vízjogi engedély megléte és benyújtása szükséges.

3. Legkésőbb az első, építéssel kapcsolatos kifizetési kérelemhez mellékelni kell a jogerős építési és/vagy a jogerős vízjogi létesítési/bányakapitánysági engedélyt – beleértve az engedélyezési záradékkal ellátott építészeti-műszaki tervdokumentációt, továbbá a záró kifizetési igényléshez a jogerős vízjogi üzemeltetési és/vagy fennmaradási engedélyt, ennek hiányában az engedély-kérelem benyújtására vonatkozó igazolást.
4. Engedélyköteles építési tevékenység esetén a záró kifizetési igényléshez mellékelni kell a jogerős használatbavételi engedélyt, vagy hatósági igazolást arról, hogy a hatóság a használatbavételt tudomásul vette. Ennek hiányában a használatbavételi engedély-kérelem vagy a használatbavétel tudomásul vétele iránti kérelem benyújtására vonatkozó igazolás csatolása szükséges. Nem engedélyköteles építési tevékenység esetén a záró kifizetési igényléshez mellékelni kell a műszaki átadás-átvételi jegyzőkönyvet, hibalista esetén a műszaki ellenőr teljesítésigazolásával a teljes körű javításról.
5. Építéssel járó projekt esetén az adott szakterületre jogosultsággal rendelkező műszaki ellenőr alkalmazása, építési és felmérési napló vezetése kötelező. Ha a projekt nem építési engedélyköteles, akkor az építési és felmérési napló elektronikusan vagy papír alapon is vezethető (utóbbi esetben az utolsó vonatkozó ágazati szabályozás szerint).
6. Amennyiben a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet alapján környezeti hatástanulmányt szükséges készíteni, úgy azt legkésőbb az első kifizetési kérelemhez csatolni kell.
7. Hálózatra termelő napelemes projekt esetén a szolgáltató felé benyújtott igénybejelentőt a támogatási kérelem mellékleteként be kell nyújtani. Az első kifizetési kérelem feltétele a hálózati engedélyes által jóváhagyott csatlakozási dokumentáció, a záró kifizetés feltétele a hálózati engedéllyessel kötött hálózathasználati szerződés megléte.
8. A művelet megvalósítását szolgáló gazdasági esemény megtörténtét hitelesen igazoló eredeti dokumentumoknak az ügyfél nyilvántartásában fizikailag elkülönítetten, ellenőrzésre alkalmas, rendezett formában rendelkezésre kell állniuk.

III. Energiahatékonyság javítására, illetve megújuló technológia alkalmazására vonatkozó projektekkel kapcsolatos elvárások:

1. **Az energiafelhasználás csökkentését célzó tevékenységek esetén legalább 10% fajlagos energiahatékonyság javulás teljesítése elvárás. A 10%-os hatékonyságjavulást az alábbiak szerint szükséges igazolni.**

A) A 176/2008. (VI. 30.) Korm. rendelet hatálya alá tartozó épületek energetikai-korszerűsítése esetén az épületek energetikai jellemzőinek tanúsításáról szóló 176/2008. (VI. 30.) Korm. rendelet szerint a meglévő állapotra energetikai tanúsítványt kell kiállíttatni, valamint a tervezett állapotra vonatkozóan a 7/2006. (V.24.) TNM rendelet (a továbbiakban TNM rendelet) szerinti számításokat kell készíteni. A számításokat alátámasztó munkarészben meg kell határozni a felújításra, illetve új építésre irányuló javaslatok energetikai minőségét és az azokkal elért energia-megtakarítást az összesített energetikai mutatóban. A korszerűsítéssel érintett szerkezetnek és jelentős felújítás esetén az egész épületnek, illetve az új épületnek, építménynek meg kell felelnie a TNM rendelet 5. mellékletében meghatározott költségoptimalizált követelményeknek. A projekt fizikai befejezését követően ugyancsak szükséges elkészíttetni, illetve benyújtani az épületenergetikai tanúsítványt, illetve a fentiek szerint a fajlagos energiajavulás teljesülését alátámasztó számításokat. Mindkét esetben a fajlagos energiahatékonyság alapja az energetikai tanúsítvány, ám azt ki kell egészíteni a technológiára vonatkozó energetikai adatokkal, és az energetikai hatékonyság javulását a teljes építményen, az épület és a technológia összességén kell kimutatni. A 10 %-os javulást ebben az összesített értékben kell elérni.

B) Hűtéssel és fűtéssel el nem látott építmények (a 176/2008. (VI. 30.) Korm. rendelet 1. § e) pont alatti kategóriába tartozó épület), illetve a 176/2008. Korm. rendelet hatálya alá nem tartozó épületek energetikai felújítása, valamint új épületek, építmények építése esetén az érintett meglévő és használatban lévő épületek, építmények energetikai méretezését a Magyar Mérnöki Kamara és/vagy a Magyar Építész Kamara névjegyzékében szereplő épületgépész vagy energetikus mérnök által el kell végeztetni, illetve energetikai számítást kell készíttetni és benyújtani. Ebben a 10 %-os fajlagos energia-megtakarítást igazolni kell a meglévő és a tervezett állapotra vonatkozóan.

Az energetikai hatékonyság javulást a felújítással érintett épület(rész), építmény, illetve a lebontani tervezett és helyette építendő új épület, építmény egészének vonatkozásában kell vizsgálni és számítással igazolni. Ettől eltérni kizárólag az alábbi (műszakilag ésszerűen elválasztható) esetekben lehet:

a.) Valamely gépészeti, villamos alrendszer felújítása: amennyiben a támogatást igénylő nem újít fel épületet, csak és kizárólag valamely gépészeti alrendszert (pl.: a használati melegvíz-ellátást, vagy fűtést, vagy mesterséges szellőztetést, vagy világítást stb.) korszerűsít, úgy elég az adott alrendszer esetében igazolni az éves fajlagos (négyzetméterre vetített, primer energiában kifejezett) energiafogyasztás 10%-os csökkenését igazolni.

b.) A teljes gépészet felújítása: amennyiben a támogatást igénylő több gépészeti alrendszer felújítására kér támogatást, de épületet nem újít fel, úgy a 10%-os csökkenést a teljes gépészetre szükséges igazolni.

c.) Az épület építészeti felújítása: amennyiben a támogatást igénylő kizárólag az épület építészeti felújítására kér támogatást (de gépészeti rendszert nem korszerűsít), úgy az épület jelenlegi fajlagos hővesztésgtényezőjét kell összehasonlítani a korszerűsítés utánival és elérni a 10% javulást.

A projekt fizikai befejezését követően ugyancsak el kell készíteni a fajlagos energiajavulás teljesülését alátámasztó számításokat.

C) Energiahatékonyság javítását célzó, technológiát fejlesztő beruházás esetén a technológia egységre vetített energiaigény 10%-os fajlagos energiajavulását a Magyar Mérnöki Kamara és/vagy a Magyar Építész Kamara névjegyzékében szereplő szakértőnek kell igazolni energetikai számítással. A jelenlegi (felújítást közvetlenül megelőző) adatokra alapozva igazolni kell a technológia fajlagos energiafogyasztását. Vagyis ki kell mutatni éves szinten az egységnyi (tonna, m³, db. stb.) termék előállításához közvetlenül (kizárólag a technológia működtetéséhez) szükséges energiát, és mindezt fogyasztási és termelési adatokkal alátámasztani, illetve az éves fajlagos energiafogyasztást primer energiára át kell számítani és összehasonlítani a teljes üzem felújítása utáni fajlagos (technológiai) energiafogyasztásával. A projekt fizikai befejezését követően ugyancsak el kell készíteni a fentiekben részletezett jogosultságokkal rendelkező mérnökkel, illetve a záró kifizetési igényléshez be kell nyújtani az energiajavulás teljesülését alátámasztó számításokat.

D) Az energetikai hatékonyság javulását a teljes projekt vonatkozásában szükséges vizsgálni. Amennyiben tehát épület felújításra, vagy új építésre és technológia korszerűsítésére is sor kerül, az energiahatékonyság javulást a támogatott építések és technológiai beruházások összességén kell kimutatni. Ennek megfelelően amennyiben a támogatást igénylő az adott projekt keretében az A-B-C pontokban leírt esetekből többfelé is kér támogatást, úgy az egyes részterületekre jellemző jelenlegi és tervezett energiafogyasztást abszolút energiában kell megadni, és összesíteni kell. Az összesített jelenlegi energiafogyasztáshoz képest kell elérni 10%-os csökkenést az összesített tervezett energiafogyasztásban.

E) Építmények elbontása és új, energiahatékonyabb építmények kivitelezése esetén többletfogyasztó kapacitás nem hozható létre, tehát a fajlagos energiahatékonyság javulás

megvalósulása önmagában nem elegendő. **Meglévő és használatban lévő⁷ épület(ek), építmény(ek), létesítmény(ek) lebontása esetén** ezért a lebontott, illetve megszüntetett építmény, épület, létesítmény **összesített energiafogyasztásához képest** is el kell érni 10%-os csökkenést **a helyettük létrehozandó új épület(ek), építmény(ek), létesítmény(ek) összesített tervezett energiafogyasztásában.** Amennyiben a kérelem új épület(ek), építmények(ek), létesítmény(ek) kivitelezésére irányul, úgy a fenti – A, B, C és D – pontokban foglaltakon túl a Magyar Mérnöki Kamara és/vagy a Magyar Építész Kamara névjegyzékében szereplő épületgépész vagy energetikus mérnök által igazolt számítást is be kell nyújtani, amely az új (tervezett) állapotra vonatkozólag bemutatja, hogy annak összesített energiafogyasztása – beleértve a létrehozandó építmény(ek)ben található minden gép, berendezés, technológia stb. fogyasztását – legalább 10%-kal kevesebb, mint a régi, elbontásra kerülő kapacitása. A projekt fizikai befejezését követően ugyancsak szükséges elkészíttetni, illetve benyújtani a fentiek szerint az összesített energiajavulás teljesülését alátámasztó számításokat.

2. A megvalósítandó megújuló energiaforrást hasznosító berendezés termelési kapacitása igazolhatóan legfeljebb annyi lehet, amennyi az adott fogyasztási hely villamosenergia-, illetve amennyi az adott telephelyen elérhető fogyasztók együttes hőenergia fogyasztásának kielégítéséhez elegendő. A Magyar Mérnöki Kamara és/vagy a Magyar Építész Kamara névjegyzékében szereplő szakértő által igazolt villamos és/vagy hőenergia fogyasztási adatokat a támogatási kérelem mellékleteként be kell nyújtani.

A projekt eredményeképp megtermelt villamos energia hálózatba történő értékesítése engedélyezett, de a hálózatba betáplált elektromos energia éves mennyisége nem haladhatja meg az adott fogyasztási hely éves energiafogyasztását, az értékesített energia mennyisége nem lehet több mint az üzem által vásárolt energia mennyisége.

3. Anaerob lebontás (biogáz technológia) alkalmazása esetén a felhasznált gabonafélék, valamint a keményítő- és cukortartalmú növények (hulladékok, aratási maradványok, melléktermékek kivételével) aránya nem érheti el a betáplált inputanyagok mennyiségének 50 %-át.
4. Mezőgazdasági eredetű biomassza alapú megújuló energia megoldás alkalmazása esetén az alapanyag csak Annex I. termék, valamint Annex I. termék előállítás, felhasználása során keletkező melléktermék lehet (Annex I. termékek listáját a 11. melléklet tartalmazza).
5. Amennyiben a mezőgazdasági eredetű biomassza alapú energia-előállítás esetén az elsődleges cél villamos energia előállítása, úgy a technológiai önfogyasztás felett keletkezett hő legalább 25%-át saját gazdaságon belül hasznosítani kell.
6. Kizárólag olyan rendszerek kiépítése támogatható, melyek megfelelnek a megújuló energiát termelő berendezések és rendszerek beszerzéséhez és működtetéséhez nyújtott támogatások igénybevételének műszaki követelményeiről szóló 55/2016. (XII. 21.) NFM rendeletben foglalt előírásoknak.
7. Amennyiben a tervezett projekt az 1-6. pont valamelyikében érintett, akkor a támogatási kérelemhez csatolni szükséges a feltételnek való megfelelést alátámasztó leírást, tervet, számítást, dokumentációt.

IV. A projektek megvalósításával, gépbeszerzéssel kapcsolatos elvárások:

1. A fenntartási kötelezettség időtartama alatt a támogatott beruházást, eszközt, létesítményt a rendeltetésének megfelelően, a vonatkozó engedélyek és előírások betartásával kell használni, üzemeltetni.
2. A fenntartási kötelezettség időtartama alatt a projekt tárgya nem idegeníthető el, nem adható bérbe, jóállás alapján történő csere, amortizáció, lopás, működésképtelenné, használhatatlanná válás esetén a projekt tárgya a Magyar Államkincstár (a továbbiakban: Kincstár) által rendszeresített és a Kincstár honlapján közzétett formanyomtatványon történő bejelentést követően – a bejelentés alapjául szolgáló igazoló dokumentumokat mellékelve – saját forrásból lecserélendő.
3. Építési projekt esetében a támogatási és kifizetési kérelem vonatkozásában a Kincstár honlapján közzétett Építési Normagyűjtemény (a továbbiakban: ÉNGY) alkalmazandó:

⁷ Használatban lévőnek az az épület, építmény minősül, amelyben a támogatási kérelem benyújtásának időpontjában termelő tevékenység folyik.

- a. A támogatási kérelem keretében történő költségvetés tervezése a támogatási kérelem benyújtásakor érvényes ÉNGY-ben szereplő tételek azonosítója szerint történik.
  - b. A kifizetési kérelem vonatkozásában a kifizetési kérelem benyújtásakor érvényes ÉNGY referenciaárakat kell alkalmazni.
4. Építési projekt esetén az elszámolni kívánt bizonylattal együtt az ÉNGY szerinti bontású számlarészletezőt is be kell nyújtani a kifizetési kérelemhez.
  5. Amennyiben az elszámolni kívánt építési tételek nem sorolhatóak be az építési normagyűjtemény tételazonosítói szerint, akkor a támogatást igénylőnek legalább három, azonos műszaki tartalommal rendelkező részletes és tétel – egymástól és a kedvezményezettől független kibocsátótól származó – árajánlatot kell a támogatási kérelméhez csatolni (a Felhívás 2. számú melléklete szerint). A támogatási kérelemben a költséghatékonyságot, az „értéket a pénzért” elvet és a támogatási kérelem céljait figyelembe vevő legkedvezőbb árajánlattal rendelkező építési tételt kell feltüntetni, melyet szakmai indokolással kell ellátni. Amennyiben a kötelezően benyújtandó három árajánlat nem szerezhető be, úgy a forgalmazó nyilatkozatának ki kell terjedni arra, hogy az igényelt tétel egyedi gyártású, vagy az más forgalmazótól nem szerezhető be.
  6. A támogatást igénylő a támogatási kérelem mellékleteként köteles benyújtani három, az 2. melléklet szerinti tartalmi elemekkel rendelkező, egymástól és a kedvezményezettől független forgalmazótól⁸ származó, azonos műszaki paraméterekkel rendelkező gépre vonatkozó magyar nyelvű árajánlatot. A támogatási kérelemben a költséghatékonyságot, az „értéket a pénzért” elvet és a támogatási kérelem céljait figyelembe vevő legkedvezőbb ajánlattal rendelkező gépet, vagy technológiai berendezést kell feltüntetni, melyet szakmai indokolással kell ellátni.
Amennyiben a kötelezően benyújtandó három árajánlat nem szerezhető be, úgy a forgalmazó nyilatkozatának ki kell terjedni arra, hogy az igényelt gép egyedi gyártású, vagy az más forgalmazótól nem szerezhető be;
  7. Gépberuházás esetén kizárólag olyan első üzembe helyezésű, a támogatási kérelem benyújtásának évétől számított legfeljebb két éve gyártott gépek, technológiai berendezések beszerzése és beépítése támogatható, amely a támogatható tevékenység megvalósítását szolgálja.
  8. A kifizetési kérelemmel csak annyi anyaghoz tartozó költség kerülhet elszámolásra – a hozzá kapcsolódó elszámolható munkadíjjal együtt – amennyi anyag a támogatott projekttel kapcsolatosan ténylegesen felhasználásra került.
  9. A beszerezni kívánt eszközöknek meg kell felelniük a vonatkozó európai irányelveknek, szabványoknak, illetve az azokat átültető magyar jogszabályoknak, szabványoknak, környezetvédelmi előírásoknak.

Felhívjuk a figyelmet, hogy a műszaki, szakmai tartalom csökkenése esetén – a csökkenés mértékétől függetlenül – az elszámolható költség és a támogatás összege arányosan csökkentésre kerül az érintett tulajdonságtól vagy képességtől való elmaradás arányában!

3.4.1.2. Esélyegyenlőség és környezetvédelmi szempontok érvényesítésével kapcsolatos elvárások

A projekt tervezése és megvalósítása során kérjük, vegye figyelembe, hogy a projektben létrehozott eredményeknek meg kell felelniük az alábbi elvárásoknak is:

- Az európai uniós forrásból támogatott projektek kedvezményezettje köteles a projektre vonatkozó környezetvédelmi és esélyegyenlőségi jogszabályokat betartani, a projekt által érintett területen a védett természeti és kulturális értékeket megőrizni, a fennálló vagy a beruházás során keletkezett környezeti kárt és az esélyegyenlőség szempontjából jogszabályba ütköző nem-megfelelőséget legkésőbb a projekt megvalósítása során megszüntetni.
- A fejlesztéshez kapcsolódó nyilvános eseményeken, kommunikációjában és viselkedésében a támogatást igénylő esélytudatosságot fejez ki: nem közvetít szegregációt, csökkenti a csoportokra vonatkozó meglévő előítéleteket.

⁸ Forgalmazó alatt nem kizárólagosan magyar forgalmazó értendő.

3.4.1.3. Egyéb elvárások

1. Amennyiben a kedvezményezett munkavállalókat foglalkoztat, úgy vállalnia kell, hogy a fenntartási időszak alatt fenntartja a bázislétszámot illetve a felhívás 4.4.2. pontjának 3.1. Tartalmi értékelési szempontok 7. alpontjában, valamint a felhívás 4.4.2. pontjának 3.2. Tartalmi értékelési szempontok 6. alpontjában, a foglalkoztatottak számának bővítésére tett vállalását.

A bázislétszám alapját a benyújtást megelőző naptári év foglalkoztatotti átlagléttszáma adja. A foglalkoztatotti átlagléttszám kiszámításának módját a Központi Statisztikai Hivatal (KSH) „Útmutató a munkaügy-statisztikai adatszolgáltatáshoz” című kiadványa tartalmazza.

2. A létszámtartásra vonatkozó kötelezettségek be nem tartásához fűzött jogkövetkezmények a Felhívás 7. számú mellékletében található.

3.4.2. Mérföldkövek tervezésével kapcsolatos elvárások

A projekt megvalósítása során legalább 1 mérföldkővet szükséges tervezni, legfeljebb 4 mérföldkő tervezhető. Az utolsó mérföldkővet a projekt fizikai befejezésének várható időpontjára szükséges megtervezni.

A mérföldkövek között legfeljebb egy időközi kifizetési kérelem nyújtható be.

Felhívjuk a Kedvezményezett figyelmét az 5.6. pontban foglalt elszámolhatósági feltételek betartására.

Egyszeri elszámolás esetén egyetlen, a projekt fizikai befejezéséhez kapcsolódó mérföldkő tervezése szükséges.

A mérföldkövekre vonatkozó részletes szabályozást az ÁÚF 8. fejezete tartalmazza.

3.4.3. A projekt szakmai megvalósítása során a közbeszerzési kötelezettségre vonatkozó elvárások

Közbeszerzési kötelezettség:

Felhívjuk a figyelmet a projekt keretében megvalósítandó beszerzések tekintetében esetlegesen fennálló közbeszerzési kötelezettségre. Az irányadó jogszabályban meghatározott kötelezettségek megállapítása és betartása a támogatást igénylő, illetve a kedvezményezett feladata.

A közbeszerzési kötelezettségre vonatkozó részletes tájékoztatás az ÁÚF 9. pontjában található.

3.4.4. A projekt szakmai megvalósításával kapcsolatos egyéb elvárások

Jelen felhívás esetében nem releváns.

3.5. A projektvégrehajtás időtartama

3.5.1. A projekt megkezdése

Támogatás a támogatási kérelem benyújtását megelőzően – az ÁÚF 8.6.1 pontjától eltérően - megkezdett projekthez nem igényelhető. A projekt megvalósítását a benyújtást követő napon a támogatást igénylő saját felelősségére megkezdheti, de a projekt megkezdése nincs befolyással a támogatási kérelem értékelésére és nem jelent előnyt annak elbírálása során, továbbá nem garantálja az igényelt támogatás elnyerését.

Felújítási, átalakítási, korszerűsítési tevékenységek esetében a Kifizető Ügynökség által lefolytatott, előzetes helyszíni szemlét követően kezdhető meg a beruházás.

A projekt részét képező gép/berendezés/anyag beszerzéséről szóló megrendelés/szerződés, az azokhoz kapcsolódó számla, egyszerűsített számla, előleghozzájárulás vagy előlegbekérő kiállításának, teljesítésének és kiegyenlítésének dátuma nem lehet korábbi a támogatási kérelem benyújtását követő napnál.

A támogatott projekt megkezdettségére vonatkozó részletes szabályozást az ÁÚF 8.6.1 pontja tartalmazza.

Ha a támogatást igénylő a támogatási döntés kézhezvételét megelőzően közbeszerzési eljárást folytat le, köteles a 272/2014. (XI.5.) Korm. rendelet XVI. fejezetének rendelkezései szerint eljárni.

3.5.2. A projekt végrehajtására rendelkezésre álló időtartam

A projekt fizikai befejezésére a Támogatói Okirat hatálybalépésétől számított legfeljebb 24 hónap áll rendelkezésre.

A projekt fizikailag befejezett, amennyiben a projekt keretében támogatott valamennyi tevékenység a Támogatói Okiratban meghatározottak szerint, a felhívásban meghatározott feltételek mellett teljesült. A projekt fizikai befejezés napjának a projekt utolsó támogatott tevékenysége fizikai teljesítésének a napja minősül.

A projekt pénzügyileg befejezett, ha a projekt fizikai befejezése megtörtént, valamint a projektmegvalósítás során keletkezett elszámoló bizonylatok kiegyenlítése megtörtént. A projekt pénzügyi befejezésének dátuma a projekt megvalósítási ideje alatt felmerült, a kedvezményezett által megfelelően elszámolt költségek közül a legkésőbbi kiegyenlítés dátuma.

A támogatást igénylő projekttel kapcsolatos pénzügyi elszámolása (záró kifizetési igénylés) benyújtásának végső határideje a Támogatói Okirat hatálybalépésétől számított 24. hónap utolsó napja.

A támogatott tevékenységtípusok fizikai teljesítettségére vonatkozó részletes szabályozást az ÁÚF 8.6.2. pontja tartalmazza.

3.6. Projektekkel kapcsolatos egyéb elvárások

3.6.1. A projekt területi korlátozása

A projekt megvalósítási területe Magyarország.

3.6.2. A fejlesztéssel érintett ingatlanra vonatkozó feltételek

Támogatás abban az esetben folyósítható, amennyiben a fejlesztéssel érintett ingatlan(ok) tulajdoni viszonyai a támogatási kérelem benyújtásának időpontjával kezdődően az ÁÚF 7. pontjában foglaltaknak megfelelnek, és ezt a támogatást igénylő igazolja.

3.7. Indikátorok, szakpolitikai mutatók, adatszolgáltatás

3.7.1. Indikátorok

A projektek kapcsán támogatott műveletek száma minimum 1.

3.7.2. Szakpolitikai mutatók

Jelen felhívás esetében nem releváns.

3.7.3. Egyéni szintű adatgyűjtés ESZA forrásból megvalósuló felhívások esetén

Jelen felhívás esetében nem releváns.

3.8. Fenntartási kötelezettség

A támogatást igénylő a projektmegvalósítás befejezésétől számított 5 évig, a támogatás visszafizetésének terhe mellett vállalja, hogy a projekt megfelel a 1303/2013/EU Rendelet 71. cikkében foglaltaknak.

A projekt pénzügyileg befejezett, ha a projekt fizikai befejezése megtörtént, valamint a projektmegvalósítás során keletkezett elszámoló bizonylatok kiegyenlítése megtörtént. A projekt pénzügyi befejezésének dátuma a projekt megvalósítási ideje alatt felmerült, a kedvezményezett által megfelelően elszámolt költségek közül a legkésőbbi kiegyenlítés dátuma.

Az 1303/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 2. cikk 14. pontjára tekintettel egy projekt megvalósítása akkor tekinthető befejezettnek, ha a projekt fizikailag és pénzügyileg is befejezett, valamint a kedvezményezettnek valamennyi támogatott tevékenysége befejezését igazoló és alátámasztó kifizetési igénylését a kifizető ügynökség jóváhagyta és a támogatás folyósítása megtörtént.

3.9. Biztosítékok köre

EMVA-ból származó forrásból nyújtott támogatás esetében kizárólag előleg fizetése esetén kell az előleg összegével megegyező összegű biztosítékot nyújtani.

Az ÁÚF 6. pontjában foglaltaktól eltérően a Kincstár nem adhat felmentést a biztosítéknyújtási kötelezettség alól.

A biztosítéknyújtási kötelezettségre vonatkozó részletes szabályozást az ÁÚF 6. pontja tartalmazza.

3.10. Önerő

Ha a kedvezményezett természetes személy, mikro-, kis- és középvállalkozás vagy nagyvállalat, az önerő rendelkezésre állásáról – választása szerint – a 272/2014. (XI.5.) Korm. rendelet 77. § (4) bekezdés szerinti igazoló dokumentum benyújtása nélkül kizárólag a (3) bekezdés c) pontja szerint nyilatkozhat, amelyben vállalja, hogy a projekt megvalósítása során biztosítani fogja az önerő rendelkezésre állását.

Az önerő saját forrásból és az államháztartás alrendszereiből származó egyéb támogatásból állhat.

Saját forrásnak a kedvezményezett által a projekthez igénybevett állami támogatást, valamint az Európai Unió intézményei, ügynökségei, közös vállalkozásai vagy más szervei által központilag kezelt, a tagállam ellenőrzése alá sem közvetlenül, sem közvetve nem tartozó uniós finanszírozást nem tartalmazó forrás minősül.

Az egyszeri elszámolók esetében az önerő igazolására nincs szükség.

4. A TÁMOGATÁSI KÉRELMEK BENYÚJTÁSÁNAK FELTÉTELEI

4.1. Támogatást igénylők köre

1. célterület - Az energiateljesítmény csökkentése, és az erőforrás-hatékonyság javítása kertészeti üzemekben és állattartó gazdaságokban.

Az 1. célterület esetében támogatási kérelmet nyújthatnak be:

1. Mezőgazdasági termelők, akik abban az esetben jogosultak támogatásra, amennyiben igazolják, hogy:

- a) a támogatási kérelem benyújtását megelőző, vagy amennyiben erre vonatkozóan nem rendelkeznek adatokkal, az azt megelőző teljes lezárt üzleti évben - fiatal mezőgazdasági termelő esetében lezárt üzleti évben - legalább 6000 euró STÉ üzemmérettel rendelkeznek.
  - A támogatási kérelem benyújtását megelőző teljes lezárt üzleti évének egységes területalapú támogatási kérelme (a továbbiakban: TERA kérelem) alapján számolt, mezőgazdasági tevékenységből származó üzemméret. Ha a mezőgazdasági termelő a támogatási kérelem benyújtását megelőző teljes lezárt üzleti évre vonatkozóan rendelkezik a felhívás mellékletét képező „Kormányhivatal igazolása a mezőgazdasági tevékenységgel hasznosított területadatokról” című formanyomtatványon szereplő mezőgazdasági tevékenységgel művelt területtel, vagy TERA kérelemben nem szereplő területtel, abban az esetben a támogatási kérelem benyújtását megelőző teljes lezárt üzleti év vonatkozásában a mezőgazdasági tevékenységére vonatkozóan rendelkeznie kell a támogatást igénylő székhelye/lakhelye szerint illetékes megyei kormányhivatal által földművelésügyi igazgatási jogkörben kiállított igazolással, (a felhívás 4. számú melléklete szerint) amely tartalmazza az üzemméret számításánál figyelembe vett terület nagyságát és hasznosítási kódját.

- Állattartással összefüggő üzemméret számítás alapja a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (a továbbiakban: NÉBIH) által a támogatást igénylőhöz, mint tartóhoz nyilvántartásba vett tenyészetekben tartott állat lehet. Ha az üzemméret számítás alapját képező állat szarvasmarha, anyajuh, vagy anyakecske akkor az érintett állatfaj tekintetében a teljes lezárt üzleti év vonatkozásában az ENAR nyilvántartásba bejelentett éves átlagos állatlétszámot kell az üzemméret számításánál figyelembe venni. Egyéb, a Felhívás 5. számú melléklet szerinti állatfajok esetében az üzemméret nagyságát az állatállomány tartási helye szerint illetékes megyei kormányhivatal illetékes járási hatósági állatorvos által kiállított igazolás alapján kell a teljes lezárt üzleti év vonatkozásában az éves átlagos állatlétszám alapján kiszámolni. ENAR-ba és TIR-be a támogatási kérelem benyújtásának napjáig bejelentett módosítások kerülnek figyelembe vételre.
- b) a támogatási kérelem benyújtását megelőző, vagy amennyiben erre vonatkozóan nem rendelkeznek adatokkal, az ezt megelőző teljes lezárt üzleti évben – fiatal mezőgazdasági termelő esetében lezárt üzleti évben - árbevételüknek legalább 50%-a mezőgazdasági tevékenységből származott.
A mezőgazdasági tevékenységből származó nettó árbevétel és annak nettó árbevételhez viszonyított arányának kiszámítását a Felhívás 10. számú mellékletében szereplő képlet alkalmazásával kell elvégezni.

Az 1. célterülethez kapcsolódóan a támogatási kérelem benyújtására kollektív beruházás keretében kizárólag termelői csoport, termelői szervezet, mezőgazdasági termelők tagságával működő szövetkezet, valamint a szociális szövetkezet által végrehajtott projekt esetében van lehetőség. Kollektív beruházás esetén is teljesíteni kell az ismertetett (a-b) feltételeket.

Termelői csoport, és termelői szervezet esetén a támogatási kérelem benyújtását megelőző, vagy amennyiben erre vonatkozóan nem rendelkeznek adatokkal, az azt megelőző teljes lezárt üzleti évre vonatkozóan a tagok:

- árbevételét össze kell számolni, és az összeszámolt árbevétel legalább 50%-ának mezőgazdasági tevékenységből kell származnia, és
- legalább 50 %-ának igazolnia kell a legalább 6000 euró STÉ értékű üzemmérettel való rendelkezést.

Mezőgazdasági termelők tagságával működő szövetkezet a 4.1.1.1. a) és b) pontokban rögzített előírásokat önmagában és a tagjain keresztül (a termelői csoportra és termelői szervezetre vonatkozó szabályozás szerint) is teljesítheti.

2. célterület - Az energiafelhasználás csökkentése, és az erőforrás-hatékonyság javítása élelmiszeripari- és borászati üzemekben.

Kizárólag a TEÁOR 10 és 11 besorolás szerinti tevékenységekhez⁹ kapcsolódó, élelmiszeripari és borászati feldolgozáshoz kötődő erőforrás és energiahatékonyság javítását célzó projektek támogathatóak.

A 2. célterület esetében támogatási kérelmet nyújthatnak be:

1. Mezőgazdasági termelők, akik abban az esetben jogosult támogatásra, amennyiben igazolják, hogy:

- a) a támogatási kérelem benyújtását megelőző teljes lezárt üzleti évben árbevételüknek legalább 50%-a mezőgazdasági tevékenységből származott. A mezőgazdasági tevékenységből származó nettó árbevétel és annak nettó árbevételhez viszonyított arányának kiszámítását a Felhívás 10. számú mellékletében szereplő képlet alkalmazásával kell elvégezni;
- b) a támogatási kérelemmel érintett élelmiszeripari alaptevékenységük Annex I., illetve TEÁOR 1102 (szőlőbor termelése) besorolás szerinti alaptevékenységük 0806 10 90, 2204, 2209, 2307, 2308 árucsoportba tartozó borászati termék feldolgozására irányul¹⁰;

⁹ Kivéve TEÁOR 1020 (halfeldolgozás és tartósítás), TEÁOR 109 (takarmánygyártás).

- c) a támogatási kérelemmel érintett TEÁOR 1102 (szőlőbor termelése) alaptevékenységük kizárólag Annex I. (2204, 2209, 2307, 2308 árucsoportba tartozó) borászati termék előállítására, kiszerezésére és tárolására irányul;⁷
- d) a támogatási kérelemmel érintett feldolgozóipari alaptevékenységüket legalább 2016. január 1. óta folytatják¹¹, vagy a VP3-4.2.1-15 kódszámú, *Mezőgazdasági termékek értéknövelése és erőforrás-hatékonyság elősegítése a feldolgozásban és/vagy a VP3-4.2.2-16 kódszámú, Borászat termékfejlesztésének és erőforrás-hatékonyságának támogatása* című felhívás kapcsán Támogatói Okiratban részesültek.

A 2. célterülethez kapcsolódóan a támogatási kérelem benyújtására kollektív beruházás keretében kizárólag termelői csoport, termelői szervezet, mezőgazdasági termelők tagságával működő szövetkezet, valamint a szociális szövetkezet által végrehajtott projekt esetében van lehetőség. Kollektív beruházás esetén is teljesíteni kell az ismertetett (a-d) feltételeket.

Termelői csoport és termelői szervezet esetén az a) pontban rögzített előírás az alábbiak szerint értelmezendő: a támogatási kérelem benyújtását megelőző, vagy amennyiben erre vonatkozóan nem rendelkeznek adatokkal, az azt megelőző teljes lezárt üzleti évre vonatkozóan a tagok árbevételét össze kell számolni, és az összesített árbevétel legalább 50%-ának mezőgazdasági tevékenységből kell származnia.

Mezőgazdasági termelők tagságával működő szövetkezet a 4.1.2.1. a) pontban rögzített előírást önmagában és a tagjain keresztül (a termelői csoportra és termelői szervezetre vonatkozó szabályozás szerint) is teljesítheti.

2. Mezőgazdasági termelőnek nem minősülő mikro- és kisvállalkozások abban az esetben jogosultak a támogatásra, amennyiben:

- a) a támogatási kérelem benyújtását megelőző teljes lezárt üzleti évvel rendelkeznek;
- b) a támogatási kérelemmel érintett élelmiszeripari alaptevékenységük Annex I. termék feldolgozására, illetve TEÁOR 1102 (szőlőbor termelése) besorolás szerinti alaptevékenységük 0806 10 90, 2204, 2209, 2307, 2308 árucsoportba tartozó borászati termék feldolgozására irányul;
- c) a támogatási kérelemmel érintett élelmiszeripari alaptevékenységük kizárólag Annex I. termék, illetve TEÁOR 1102 (szőlőbor termelése) alaptevékenységük kizárólag 2204, 2209, 2307, 2308 árucsoportba tartozó borászati termék előállítására, kiszerezésére és tárolására irányul;
- d) a támogatási kérelemmel érintett feldolgozóipari alaptevékenységüket legalább 2016. január 1. óta folytatják⁸, vagy a VP3-4.2.1-15 kódszámú, *Mezőgazdasági termékek értéknövelése és erőforrás-hatékonyság elősegítése a feldolgozásban és/vagy a VP3-4.2.2-16 kódszámú, Borászat termékfejlesztésének és erőforrás-hatékonyságának támogatása* című felhívás kapcsán támogatásban részesültek.

A felhívás keretében támogatási kérelem benyújtására konzorciumi formában nincs lehetőség.

Többségi állami tulajdonban álló gazdasági társaság, illetve központi költségvetési szerv csak akkor nyújthat be támogatási kérelmet, ha ahhoz a Kormány előzetesen hozzájárult és az erről szóló dokumentumot (pl. kormányhatározat) csatolta.

4.2. Támogatásban nem részesíthetők köre

Az ÁUF 2. Kizáró okok listája c. részben felsoroltakon túl nem ítélt meg támogatást azon támogatást igénylő részére:

⁷ Az alaptevékenységhez non-Annex termékek csak elhanyagolható és feltétlenül szükséges mértékben használhatók fel.

⁸ A legalább 2016. január 1. óta folytatott feldolgozóipari alaptevékenység meglétének igazolása élelmiszerlánc-felügyelet alá tartozó tevékenységet végző támogatást igénylő esetében az Élelmiszerlánc-felügyeleti díj megfizetését igazoló bizonylat másolatával; borászati üzem esetében a borászati hatóság által kiadott működési engedély másolatával; egyéb feldolgozó üzem esetében a működési engedély másolatával történik.

1. aki, vagy amely olyan projektet kíván megvalósítani, amelynek tartalma a jelen felhívásban megfogalmazott célokkal nincs összhangban,
2. amely a jelen - VP5-4.1.6.-4.2.3.-17 kódszámú - felhívás keretében már részesült támogatásban az adott célterület tekintetében.

4.3. A támogatási kérelem benyújtásának határideje és módja

Egy támogatást igénylő szakaszonként egy támogatási kérelmet nyújthat be, amely egy célterületre vonatkozhat.

A felhívásra beérkező támogatási kérelmek a 272/2014. (XI.5.) Korm. rendelet alapján standard kiválasztási eljárásrendben, szakaszos elbírálás alapján kerülnek elbírálásra.

A támogatási kérelmek benyújtására 2018. február 19. napjától 2020. február 18. napjáig van lehetőség. Ezen időszak alatt az alábbi értékelési határnapokig benyújtásra került projektek kerülnek együttesen elbírálásra:

2018. év március hó 19. nap
2018. év április 19. nap
2018. év május hó 19. nap
2018. év augusztus hó 19. nap
2018. év november hó 19. nap
2019. év február hó 19. nap
2019. év május hó 19. nap
2019. év augusztus hó 19. nap
2019. év november hó 19. nap
2020. év február hó 19. nap

Támogatási kérelmet kizárólag a 2007. évi XVII. tv. 9/B §-a szerinti ügyfél-azonosítóval rendelkező, kérelemre nyilvántartásba vett támogatást igénylő nyújthat be a www.mvh.allamkincstar.gov.hu elektronikus felületén.

Az ügyfél-nyilvántartási rendszerben történő nyilvántartásba vételre, az adatváltozások bejelentésére, az adatok kezelésére, védelmére és szolgáltatására, közzétételére, valamint a kifizető ügynökség által működtetett nyilvántartási rendszerekre a 2007. évi XVII. törvény III. Fejezetének rendelkezéseit kell alkalmazni.

A 272/2014. (XI.5.) Korm. rendelet 53. § (1a) bekezdése alapján szakaszos elbírálás alkalmazása esetén a benyújtási lehetőség felfüggesztése csak a felhívásban rögzített szakasz zárásának időpontját követő naptól lehetséges.

A támogatási kérelmet kizárólag elektronikus úton, ügyfélkapun keresztül, az egyes mezőgazdasági és agrár-vidékfejlesztési támogatások igénybevétele esetén az elektronikus ügyintézés részletszabályairól szóló kormányrendeletben meghatározott elektronikus űrlapkitöltő szolgáltatás segítségével előállított elektronikus űrlapon, ügyfélkapun keresztül lehet benyújtani.

A támogatási kérelemhez csatolandó dokumentumokat elektronikus formában kell csatolni a kérelemhez. A szkennelés útján előállított dokumentumok esetében ügyelni kell arra, hogy azok olvasható formában kerüljenek csatolásra.

A támogatási kérelem benyújtásának részletes szabályai az ÁÚF 3.1. pontja tartalmazza.

4.4. Kiválasztási eljárásrend és kiválasztási kritériumok

4.4.1. Kiválasztási eljárásrend

A felhívásra beérkező támogatási kérelmek a 272/2014. (XI.5.) Korm. rendelet alapján standard kiválasztási eljárásrend alapján kerülnek elbírálásra.

Az Irányító Hatóság a támogatási kérelmekről való döntés megalapozására Döntés-előkészítő Bizottságot hív össze.

Az eljárás során a 272/2014. (XI.5.) Korm. rendelet szabályai szerint lehetőség van hiánypótlásra, adategyeztetésre illetve tisztázó kérdés feltevésére.

Az eljárás során nincs lehetőség a 272/2014. (XI.5.) Korm. rendelet szabályai szerinti szóbeli egyeztetésre.

Az eljárásrendre vonatkozó további információk az ÁÚF 3. pontjában találhatóak.

4.4.2. Kiválasztási kritériumok

Jelen felhívás keretében támogatásban részesülhetnek azon projektek, amelyek megfelelnek a vonatkozó jogszabályi feltételeknek, a felhívásban és mellékleteiben foglalt kritériumoknak, valamint az alábbi kritériumoknak:

1. Nem hiánypótlható jogosultsági kritériumok:

- a támogatást igénylő átlátható szervezetnek minősül az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Áht.) 1. § 4.pontja és 50. § (1) bekezdés c) pontja szerint;
- közvetlen vagy közvetett többségi állami tulajdonban álló gazdasági társaság, illetve központi költségvetési szerv esetén a Kormány előzetes hozzájárulása.

Amennyiben a fenti nem hiánypótlható jogosultsági kritériumoknak a támogatási kérelem nem felel meg, akkor a támogatási kérelem hiánypótlási felhívás nélkül elutasításra kerül.

2. Hiánypótlható jogosultsági szempontok:

A támogatási kérelem elkészítése során csatolandó mellékletek. (A Felhívás 6.1. pontja szerint). Amennyiben a fenti hiánypótlható jogosultsági kritériumoknak a támogatási kérelem nem felel meg, és ha az adott jogosultsági kritérium, vagy az adott jogosultsági szempontot igazoló dokumentum hiánya vagy hibája hiánypótlás keretében pótlható, akkor egyszeri alkalommal hiánypótlási felhívásra kerül sor.

3.1. Az 1. célterülethez kapcsolódó tartalmi értékelési szempontok

Tartalmi értékelési szempont	Adható pontszám	Az értékelés alapja
1. A projekthez kapcsolódó ökológiai gazdálkodás folytatása vagy legkésőbb az első időközi kifizetési kérelemhez az átállásra vonatkozó kötelezettségvállalás benyújtása.¹²	2	Biokontroll Hungária Nonprofit Kft, illetve Hungária Óko Garancia Kft. igazolása, illetve a támogatást igénylő nyilatkozata a kötelezettségvállalás tekintetében.
2. A támogatást igénylő minőségrendszerben vesz részt.¹³	2	Igazoló dokumentum
3. A támogatást igénylő mikro- vagy kisvállalkozás		Éves beszámoló, SZJA bevallás, munkaügy-statisztikái

¹² Ökológiai gazdálkodásra való átállásra vonatkozó kötelezettségvállalás esetén a Biokontroll Hungária Nonprofit Kft, illetve Hungária Óko Garancia Kft. által kiállított igazolást legkésőbb az első kifizetési kérelemhez be kell nyújtani.

¹³ Elfogadott minőségrendszerek: A 1305/2013/EU rendelet 16. cikk (1) bek. a) pontjának i, iii, iv, v alpontjai szerint.

<i>A támogatást igénylő mikrovállalkozás.</i>	8	adatszolgáltatás jelentés, foglalkoztatotti létszámra vonatkozó nyilvántartás
<i>A támogatást igénylő kisvállalkozás.</i>	4	
4. A projekthez kapcsolódó termelői csoport, vagy termelői szervezeti tagság.¹⁴	3	TCS, TÉSZ igazolása a tagságról
5. 15%-ot meghaladó fajlagos energiahatékonyság javulás teljesítése.		Fajlagos energiahatékonyság javulás teljesítésére vonatkozó kalkuláció ¹⁵
<i>50 %-os vagy azt meghaladó fajlagos energiahatékonyság javulás</i>	14	
<i>30 %-ot meghaladó, 50%-ot el nem érő fajlagos energiahatékonyság javulás</i>	10	
<i>15 és 30% közötti fajlagos energiahatékonyság javulás</i>	8	
6. A projektnek részét képezi megújuló energiaforrást hasznosító technológia fejlesztése vagy kiépítése.		A vállalt százalékos arány teljesülését alátámasztó energetikai számítás. Pályázat, beépítendő berendezések műszaki terve/leírása.
<i>A projekt eredményeként az üzem energiafogyasztásának¹⁶ legalább 50 %-át megújuló energiaforrás biztosítja.</i>	13	
<i>A projekt eredményeként az üzem energiafogyasztását legalább részben megújuló energiaforrás biztosítja.</i>	8	
7. A projekttel érintett üzemben a foglalkoztatotti létszám növelése. (Egy újonnan teremtett munkahelyre¹⁷ eső támogatási összeg.)		A támogatás igénylő nyilatkozata
<i>Kevesebb, mint 10 millió Ft / új munkahely</i>	3	
<i>10 - 50 millió Ft / új munkahely</i>	1	

¹⁴ Több elfogadható tagsági igazolás esetén is maximum 3 pont adható. Termelői csoport vagy termelői szervezet igazolása esetén kizárólag a támogatási kérelem benyújtásakor már elismert termelői csoportok vagy termelői szervezetek igazolása fogadható el. Kizárólag a fejlesztéssel érintett alaptervekenység tekintetében releváns szervezeti tagság fogadható el.

¹⁵ A számítást a felhívás 3.4.1.1. III. 1. pontja szerint szakértőnek kell elkészíteni, illetve igazolni.

¹⁶ Amennyiben a megújuló energiaforrást hasznosító technológia kiépítése/fejlesztése villamos energia előállítására irányul, abban az esetben a projekttel érintett üzem villamos energia felhasználásából kell elérni a meghatározott százalékos értéket; amennyiben a megújuló energiaforrást hasznosító technológia kiépítése/fejlesztése hőenergia előállítására irányul, abban az esetben a projekttel érintett üzem hőenergia felhasználásából kell elérni a meghatározott százalékos értéket. A számítás alapját a felhívás 3.4.1.1. III. 2. pontja alapján a Magyar Mérnöki Kamara és/vagy a Magyar Építész Kamara névjegyzékében szereplő szakértő által igazolt villamos és/vagy hőenergia fogyasztási adatok adják, amelyet a támogatási kérelem mellékleteként be kell nyújtani.

¹⁷ A támogatást igénylő fejlesztéssel érintett székhelyén, telephelyén, vagy fióktelepén, egy fő teljes munkaidőben foglalkoztatott munkavállaló számára létesített új munkahely (a részmunkaidőben foglalkoztatottak a teljes munkaidőben foglalkoztatottak arányos tört részének felelnek meg). Az új munkahely(ek) betöltésére vállalt létszámbővítésnek először a fenntartási időszak kezdetétől számított 12 hónap átlagában foglalkoztatott létszám alapján kell igazoltan megvalósulnia.

Az újonnan felvételre kerülő munkavállaló nem lehet a támogatási kérelem benyújtását megelőző 12 hónapban a támogatást igénylőnél kölcsönzött munkaerőként dolgozó munkavállaló.

A foglalkoztatotti létszámbővítésre tett vállalat projektneként kell teljesítenie a kedvezményezettnek, azaz a több támogatott projekt kapcsán tett vállalások összeadódnak.

8. Térségi szempontok érvényesítése.¹⁸		A megvalósítási hely települése	
A fejlesztés megvalósításának helye a Kedvezményezett járások besorolásáról szóló 290/2014 (XI. 26.) Korm. rendelet alapján.			
<i>Komplex programmal fejlesztendő járások</i>	5		
<i>Fejlesztendő járások</i>	3		
<i>Kedvezményezett járások</i>	1		
A fejlesztés megvalósítási helye a kedvezményezett települések besorolásáról és a besorolás feltételrendszeréről szóló 105/2015. (IV. 23.) Korm. rendelet alapján.			
<i>Társadalmi-gazdasági és infrastrukturális szempontból kedvezményezettnek és jelentős munkanélküliséggel sújtott településnek minősül</i>	3		
<i>Társadalmi-gazdasági és infrastrukturális szempontból kedvezményezettnek vagy jelentős munkanélküliséggel sújtott településnek minősül</i>	1		
A fejlesztés megvalósítási helye nemzeti program által érintett településen található („Mura Program” ¹⁹ , „Ős-Dráva Program” ²⁰)	5		
9. Üzleti terv minősége		Üzleti terv	
	50		
	50 millió Ft teljes projektösszeg alatt		50 millió Ft teljes projektösszeg felett
- Megalapozottság	20		20
- Fenntarthatóság	20		10
- Innovativitás	10		10
- Költséghatékonyság	-		5
- Pénzügyi terv	-	5	

3.2. A 2. célterülethez kapcsolódó tartalmi értékelési szempontok

Tartalmi értékelési szempont	Adható pontszám	Az értékelés alapja
1. A projekthez kapcsolódó ökológiai gazdálkodás folytatása és/vagy ökológiai termék feldolgozásának folytatása és/vagy ökológiai minősítéssel való rendelkezés vagy legkésőbb az első időközi kifizetési kérelemhez az átállásra vonatkozó kötelezettségvállalás benyújtása.²¹	2	Biokontroll Hungária Nonprofit Kft, illetve Hungária Öko Garancia Kft. igazolása, illetve nyilatkozat a kötelezettségvállalás tekintetében.

¹⁸ A kiválasztási szempont tekintetében abban az esetben is max. 5 pont érvényesíthető, amennyiben a projekt megvalósítási helye több szempontnak is megfelel. Több térségi szempont alá besorolható megvalósítási hely esetén a legmagasabb pontszám érvényesíthető.

¹⁹ A fejlesztendő települések listáját a 1362/2016. (VII. 13.) Korm. határozat 1. melléklet tartalmazza.

²⁰ A fejlesztendő települések listáját a 1321/2016. (VII. 1.) Korm. határozat 1. melléklet tartalmazza.

²¹ Ökológiai gazdálkodásra való átállásra vonatkozó kötelezettségvállalás esetén a Biokontroll Hungária Nonprofit Kft, illetve Hungária Öko Garancia Kft. által kiállított igazolást legkésőbb az első kifizetési kérelemhez be kell nyújtani.

2. A támogatást igénylő minőségrendszerben vesz részt.²²	2	Igazoló dokumentum
3. A projekthez kapcsolódó termelői csoport, vagy termelői szervezeti tagság²³, illetve kapcsolódó szakmai vagy szakmaközi szervezeti tagság.	3	TCS, TÉSZ, szakmai/szakmaközi szervezet igazolása a tagságról
4. 15%-ot meghaladó fajlagos energiahatékonyság javulás teljesítése.		Fajlagos energiahatékonyság javulás teljesítésére vonatkozó kalkuláció ²⁴
<i>50 %-os vagy azt meghaladó fajlagos energiahatékonyság javulás</i>	18	
<i>30 %-ot meghaladó, 50%-ot el nem érő fajlagos energiahatékonyság javulás</i>	15	
<i>15 és 30% közötti fajlagos energiahatékonyság javulás</i>	12	
5. A projektnek részét képezi megújuló energiaforrást hasznosító technológia fejlesztése vagy kiépítése.		A vállalat százalékos arány teljesülését alátámasztó energetikai számítás. Pályázat, beépítendő berendezések műszaki terve/leírása.
<i>A projekt eredményeként az üzem energiafogyasztásának²⁵ legalább 50 %-át megújuló energiaforrás biztosítja.</i>	16	
<i>A projekt eredményeként az üzem energiafogyasztását legalább részben megújuló energiaforrás biztosítja.</i>	12	
6. A projekttel érintett üzem vonatkozásában a foglalkoztatotti létszám növelése. (Egy újonnan létrehozott munkahelyre²⁶ eső támogatási összeg.)		A támogatást igénylő nyilatkozata
<i>Kevesebb, mint 10 millió Ft / új munkahely</i>	4	
<i>10 – 50 millió Ft / új munkahely</i>	2	
7. Térségi szempontok érvényesítése.²⁷		A megvalósítási hely települése

²² Elfogadott minőségrendszerek: A 1305/2013/EU rendelet 16. cikk (1) bek. a) pontjának i, iii, iv, v alpontjai szerint.

²³ Több elfogadható tagsági igazolás esetén is maximum 3 pont adható. Termelői csoport vagy termelői szervezet igazolása esetén kizárólag a támogatási kérelem benyújtásakor már elismert termelői csoportok vagy termelői szervezetek igazolása fogadható el. Kizárólag a fejlesztéssel érintett alaptevékenység tekintetében releváns szervezeti tagság fogadható el.

²⁴A számítást a felhívás 3.4.1.1. III. 1. pontja szerint szakértőnek kell elkészíteni

²⁵ Amennyiben a megújuló energiaforrást hasznosító technológia kiépítése/fejlesztése villamos energia előállítására irányul, abban az esetben a projekttel érintett üzem villamos energia felhasználásából kell elérni a meghatározott százalékos értéket; amennyiben a megújuló energiaforrást hasznosító technológia kiépítése/fejlesztése hőenergia előállítására irányul, abban az esetben a projekttel érintett üzem hőenergia felhasználásából kell elérni a meghatározott százalékos értéket. A számítás alapját a felhívás 3.4.1.1. III. 2. pontja alapján a Magyar Mérnöki Kamara és/vagy a Magyar Építész Kamara névjegyzékében szereplő szakértő által igazolt villamos és/vagy hőenergia fogyasztási adatok adják, amelyet a támogatási kérelem mellékleteként be kell nyújtani.

²⁶ A támogatást igénylő fejlesztéssel érintett székhelyén, telephelyén, vagy fióktelepén, egy fő teljes munkaidőben foglalkoztatott munkavállaló számára létesített új munkahely (a részmunkaidőben foglalkoztatottak a teljes munkaidőben foglalkoztatottak arányos tört részének felelnek meg). Az új munkahely(ek) betöltésére vállalt létszámbővítésnek először a fenntartási időszak kezdetétől számított 12 hónap átlagában foglalkoztatott létszám alapján kell igazoltan megvalósulnia.

Az újonnan felvételre kerülő munkavállaló nem lehet a támogatási kérelem benyújtását megelőző 12 hónapban a támogatást igénylőnél kölcsönzött munkaerőként dolgozó munkavállaló.

A foglalkoztatotti létszámbővítésre tett vállalat projektneként kell teljesítenie a kedvezményezettnek, azaz a több támogatott projekt kapcsán tett vállalások összeadódnak.

²⁷ A kiválasztási szempont tekintetében abban az esetben is max. 5 pont érvényesíthető, amennyiben a projekt megvalósítási helye több szempontnak is megfelel. Több térségi szempont alá besorolható megvalósítási hely esetén a legmagasabb pontszám érvényesíthető.

A fejlesztés megvalósításának helye a Kedvezményezett eljárások besorolásáról szóló 290/2014 (XI. 26.) Korm. rendelet alapján.		
<i>Komplex programmal fejlesztendő eljárások</i>	5	
<i>Fejlesztendő eljárások</i>	3	
<i>Kedvezményezett eljárások</i>	1	
A fejlesztés megvalósítási helye a kedvezményezett települések besorolásáról és a besorolás feltételrendszeréről szóló 105/2015. (IV. 23.) Korm. rendelet alapján.		
<i>Társadalmi-gazdasági és infrastrukturális szempontból kedvezményezettnek és jelentős munkanélküliséggel sújtott településnek minősül</i>	3	
<i>Társadalmi-gazdasági és infrastrukturális szempontból kedvezményezettnek vagy jelentős munkanélküliséggel sújtott településnek minősül</i>	1	
<i>A fejlesztés megvalósítási helye nemzeti program által érintett településen található („Mura Program”²⁸, „Ős-Dráva Program”²⁹)</i>	5	
8. Üzleti terv minősége		50
	50 millió Ft teljes projektösszeg alatt	50 millió Ft teljes projektösszeg felett
- Megalapozottság	20	20
- Fenntarthatóság	20	10
- Innovativitás	10	10
- Költséghatékonyság	-	5
- Pénzügyi terv	-	5
		Üzleti terv

A tartalmi értékelési szempontok alapján maximálisan 100 pont adható. **Nem támogathatók azok a kérelmek, amelyek esetében a fenti szempontrendszer alapján a kérelemre adott összpontszám nem éri el a minimális 40 pontot, továbbá az üzleti terv minőségére adható maximum 50 ponton belül a 25 pontot.**

A tartalmi értékelési szempontok során vállalt kötelezettségekhez külön jogkövetkezmények fűződnek, melyek a Felhívás 7. mellékletében található.

5. A finanszírozással kapcsolatos információk

Kérjük, a projekt előkészítése során vegye figyelembe, hogy a támogatást a projekt megvalósítása során csak akkor tudja majd igénybe venni, ha megfelel a következő szabályoknak!

5.1. A támogatás formája

Jelen felhívás keretében nyújtott támogatás vissza nem térítendő támogatásnak minősül.

5.2. A projekt maximális elszámolható összköltsége

Jelen felhívás esetében nem releváns.

5.3. A támogatás mértéke, összege

Az igényelhető vissza nem térítendő támogatás összege:

Egyéni projekt esetén maximum 500 millió forint, kollektív projekt esetén maximum 1 Mrd forint.

²⁸ A fejlesztendő települések listáját a 1362/2016. (VII. 13.) Korm. határozat 1. melléklet tartalmazza.

²⁹ A fejlesztendő települések listáját a 1321/2016. (VII. 1.) Korm. határozat 1. melléklet tartalmazza.

A támogatás maximális mértéke közép-magyarországi régióban (KMR) az összes elszámolható költség 40%-a, a nem közép-magyarországi régióban (nem KMR) az összes elszámolható költség 50%-a.

Az **1. célterület esetében** fiatal mezőgazdasági termelő által végrehajtott projektek 10 százalékponttal megemelt támogatási intenzitásra jogosultak.

Az **1. célterület esetében** a kollektív módon végrehajtott projektek 10 százalékponttal megemelt támogatási intenzitásra jogosultak.

5.4. Előleg igénylése

Jelen felhívás keretében támogatott projektek esetében az utófinanszírozású beruházási tevékenységekre a vissza nem térítendő támogatás vonatkozásában igénybe vehető támogatási előleg maximális mértéke a megítélt beruházási támogatás 50%-a.

Az előlegre vonatkozó további információk az ÁÚF 8.2. pontjában találhatóak.

5.5. Az elszámolható költségek köre

A **projekt elszámolható költségei** között azon költségek tervezhetők, amelyek a projekt támogatható tevékenységeihez kapcsolódnak, szerepelnek a Felhívásban rögzített elszámolható költségek között, és megfelelnek az általános elszámolhatósági feltételeknek.

A **projekt nem elszámolható költségeinek** a támogatható tevékenységekhez kapcsolódó, nem elszámolható költségek, vagy a nem támogatható tevékenységek költségei minősülnek. A nem elszámolható költségek részei a projekt összköltségének, azonban nem részei a projekt elszámolható költségének.

Amennyiben a projekt tartalmaz olyan támogatható tevékenységet, amelyet nem a támogatási kérelem részeként, nem annak költségkeretéből kíván megvalósítani, és/vagy tartalmaz olyan nem támogatható tevékenységet, amelyet a támogatást igénylő meg kíván valósítani a projekt részeként, azonban a Felhíváson kívüli forrásból, akkor ezen tevékenységeket elkülönítetten és egyértelműen be kell mutatni a támogatási kérelemben, valamint a későbbiekben megkötésre kerülő vállalkozói szerződésekben is. A projekt költségvetésének megfelelően részletezettnek és ily módon ellenőrizhetőnek kell lenni ahhoz, hogy meghatározható legyen a költségek, illetve ezen belül az elszámolható költségek besorolása.

A költségek elszámolhatóságával kapcsolatos általános előírásokat, továbbá az egyes költségtípusokra vonatkozó részletes szabályozást a 272/2014. (XI.5.) Korm. rendelet 5. mellékletét képező Nemzeti szabályozás az elszámolható költségekről - 2014-2020 programozási időszak c. útmutató tartalmazza, amelyet a jelen Felhívásban foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

Jelen Felhívás keretében az alábbi költségek tervezhetők, illetve számolhatók el:

- a) a 3.1 pont szerinti tevékenységek költségei;
- b) az a) pontban említett kiadásokhoz kapcsolódó általános költségek, például az építésszek, mérnökök díjai, hatósági eljárási díjak, tanácsadói, projektelőkészítési és projekt-menedzsment költségek;
- c) a következő immateriális beruházások: szabadalmak, licencek, szerzői jogok és védjegyek vagy folyamatok megszerzése;
- d) a tevékenységekhez kapcsolódó, kizárólag a mezőgazdasági üzemen belül megvalósítandó terület-előkészítés.
- e) az a) ponthoz kapcsolódóan szükséges ingatlan vásárlása az érintett művelet teljes elszámolható kiadásának 2%-át meg nem haladó mértékig.

A támogatási kérelem részeként benyújtott költségvetésnek tartalmaznia kell a projekt összes költségét!

A támogatási kérelemben tervezett elszámolható költségek alátámasztása:

Piaci ár igazolása

272/2014. (XI.5.) Korm. rendeletben meghatározottak szerint. A költségszámítás alapjául szolgáló egységárak nem haladhatják meg a szokásos piaci árat, illetve a jelen útmutató 5.7 pontjában rögzített

tevékenységek esetén feltüntetett korlátokat. A közbeszerzés, vagy a beszerzés során tapasztalt nem valódi verseny esetén a dokumentáció nem használható fel a piaci ár igazolására.

Piaci ár igazolása a közbeszerzési eljárás alapján megkötött szerződés esetében a közbeszerzés dokumentációjával, vagy közbeszerzési kötelezettség hiányában, illetve a közbeszerzési értékhatárt el nem érő beszerzések esetében több lehetséges szállítótól történő ajánlatkérés keretében beérkezett ajánlatokkal történhet: legalább három, egymástól független ajánlattevőtől származó, azonos tárgyú, összehasonlítható, érvényes írásos árajánlat megléte szükséges. Az ajánlatkérést úgy kell lebonyolítani, hogy az igazolás feltételei teljesíthetők legyenek.

A nyílt kereskedelmi forgalomban kapható eszközök esetén az írásos ajánlat kiváltható árajánlat, árlista bemutatásával (pl.: forgalmazó cégek honlapjáról készített print screen- dátummal azonosítva).

Az árajánlatkéréseket és az ajánlatok beérkezését is megfelelően dokumentálni (postai feladás bélyegzője/faxjelentés/érkeztetés/iktatás) szükséges, mely a helyszíni ellenőrzések során ellenőrzésre kerül.

Az alátámasztó dokumentumok (árajánlatok, kimutatások) nem lehetnek a közbeszerzés vagy beszerzés eredményeként megkötött szerződés/kiadott megrendelés időpontjához képest 6 hónapnál régebbiek és nem lehetnek a szerződés/megrendelés időpontjánál későbbiek.

Amennyiben az ajánlatok a piaci ár igazolására alkalmatlanok (különösen: nem összehasonlíthatóak, nem azonos tárgyúak, nem egymástól és a projektgazdától/ajánlatkérőtől független³⁰ piaci szereplőktől származnak, a tényleges piaci árat jelentősen meghaladják), a felmerült költségek a projekt terhére nem elszámolhatóak.

A bérszint és a szakértői díjak egységárának megalapozására elfogadható még független statisztika, kimutatás csatolása (különös tekintettel hivatalos központi pl. KSH adatokra, kamarai díjszabásokra, stb).

A piaci ár igazolásától eltekinteni csak az Irányító Hatóság által adott egyedi engedély alapján, a beszerzendő eszköz vagy szolgáltatás egyedi jellegének alátámasztásával lehet (pl. hatósági árak, közüzemi szolgáltatás).

A piaci ár bizonyítása a Kedvezményezett feladata és felelőssége. A költségtételeknek a projekt költségvetésének megfelelően részletezettnek és ilyen módon ellenőrizhetőnek kell lenniük ahhoz, hogy meghatározható legyen a besorolásuk.

A támogatást igénylő és a kedvezményezett köteles vizsgálni az ajánlattevők szerződés teljesítésére való alkalmasságát.

5.6. Az elszámolhatóság további feltételei

- A Felhívás keretében támogatott projekt költségei elszámolhatóságának kezdete:

---

³⁰ A piaci ár alátámasztásaként nem fogadható el olyan árajánlat, megrendelő, szerződés, utasítás, egyéb kötelezettségvállalás [a továbbiakban összefoglalóan: szerződés], amely olyan szállítótól származik, amelyben az kedvezményezett vagy kedvezményezett tulajdonosa (felügyeleti szerve), annak tagja, a szervezet nevében nyilatkozatra, képviseletre jogosult személy, ezen személy a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 8:1 § (2) bekezdés szerinti közeli hozzátartozója, tulajdonosi, fenntartói, vagyonkezelői, irányítási, képviseleti, munkáltatói, vagy kinevezési jogokat gyakorol, vagy fordítva, amely olyan szállítótól származik, amelynek tulajdonosa (felügyeleti szerve), annak tagja, a szervezet nevében nyilatkozatra, képviseletre jogosult személy, a kedvezményezett szervezetében vagy a másik ajánlattevő szervezetében tulajdonosi, fenntartói, vagyonkezelői, irányítási, képviseleti, munkáltatói vagy kinevezési jogokat gyakorol, továbbá érvénytelen ajánlat sem felel meg alátámasztó dokumentumként. Az előírás betartása a Kedvezményezett felelőssége.

A támogatási kérelem benyújtása előtt felmerült költségeket - a tervezési dokumentációk költségétől és az 5.5 pont b) pontban felsorolt általános költségektől eltekintve - a projekt részeként a lenti kivételtől eltekintve nem lehet elszámolni.

A projekt részét képező gép/berendezés beszerzéséről szóló megrendelés/szerződés, az azokhoz kapcsolódó számla, egyszerűsített számla, előlegszámla vagy előlegbekérő kiállításának, teljesítésének és kiegyenlítésének dátuma nem lehet korábbi a támogatási kérelem benyújtását követő napnál.

A tervezési dokumentációk kiállítási dátuma nem lehet korábbi, mint 2014. január 1.

A 2014. január 1-nél nem régebben kiállított tervezési dokumentáció költsége, illetve a 2014. január 1-nél nem régebben felmerült, az 5.5. pont b) pontban felsorolt általános költségek elszámolhatók.

- A Felhívás keretében támogatott projekt költségei elszámolhatóságának vége:
A támogatást igénylő projekttel kapcsolatos pénzügyi elszámolása (záró kifizetési igénylés) benyújtásának végső határideje a Támogatói Okirat hatálybalépésétől számított 24 hónap utolsó napja.
- Jelen Felhívás keretében lehetőség van egyszeri elszámolásra. Amennyiben a kedvezményezett a támogatói okirat hatálybalépését követően az egyszeri elszámolást választja, haladéktalanul köteles azt bejelenteni az irányító hatóságnak. Egyszeri elszámolásról többszöri elszámolásra, illetve többszöri elszámolásról egyszeri elszámolásra történő áttérés a kedvezményezett által benyújtott változás-bejelentéssel kezdeményezhető, ha a támogatói okirat egyéb paramétereit nem kívánja az áttéréssel módosítani. A jóváhagyott támogatás folyósításának feltétele a változás-bejelentés támogató általi jóváhagyása. Az egyszeri elszámolásról többszöri elszámolásra egy alkalommal lehet áttérni.
- A támogatás folyósítása a 2007. évi XVII. törvény 28/A. § (2) bekezdése alapján a támogatást igénylő ügyfél-nyilvántartási rendszerben rögzített fizetési számlájára történik.
- Jelen Felhívás keretében szóbeli megállapodás alapján történő költségelszámolásra nincs lehetőség.
- A kedvezményezett a kifizetési kérelem keretében nem nyújthat be olyan, készpénzben kiegyenlített elszámoló bizonylatot, amelynek az – általános forgalmi adó felszámítása esetén az általános forgalmi adóval növelt – ellenértéke meghaladja az 1,5 millió forintot;
- A kedvezményezett köteles a támogatói okirattal jóváhagyott elszámolható kiadások összegének legalább 80%-át teljesíteni;
- A Kedvezményezett - egyszeri elszámolás kivételével - köteles a 272/2014. (XI.5.) Korm. rendelet 90. § (1) bekezdés b) pontjában foglalt elszámolási kötelezettség betartására.
- Időközi kifizetési igénylés csak abban az esetben nyújtható be, ha az igényelt támogatás összege meghaladja a megítélt támogatás 10%-át, de legalább a 200 ezer forintot;
- Időközi kifizetési igénylés a vállalt eredmények teljesülése esetén a mérőföldkő elérését megelőzően, illetve a mérőföldkövek között is be lehet nyújtani. A mérőföldkövek között legfeljebb egy időközi kifizetési kérelem nyújtható be;
- A záró kifizetési igénylés alapján a támogatás folyósítása felfüggesztésre kerül mindaddig, amíg a Kedvezményezett nem nyújtja be a kifizető ügynökséghez valamennyi, a projektmegvalósításhoz kapcsolódó jogerős engedélyt;
- Általány alapú elszámolásra jelen Felhívás keretében nincs lehetőség;
- A forinttól eltérő pénznemben kiállított elszámoló bizonylat esetén az elszámoló bizonylat végösszegét és az arra jutó támogatás összegét a számlán megjelölt fizikai teljesítés időpontjában érvényes, a Magyar Nemzeti Bank (a továbbiakban: MNB) által közzétett középárfolyamon kell forintra átszámítani.

5.7. Az elszámolható költségek mértékére, illetve arányára vonatkozó elvárások

A projekt tervezése során az egyes elszámolható költségtípusok vonatkozásában a következő korlátozásokat szükséges figyelembe venni:

Költségtípus	Maximális mértéke az összes elszámolható költségre vetítve (%)
Általános költségek (5.5. b, c pont)	5%
<i>ebből:</i> <ul style="list-style-type: none"> • közbeszerzési eljárások lefolytatása • tájékoztatás, nyilvánosság • műszaki ellenőri szolgáltatás • könyvvizsgálat • projektmenedzsment	1% 0,5% 1% 0,5% 2,5%
Terület előkészítés (régészeti feltárás, lőszermentesítés, földmunkák stb.) (5.5. d pont)	2%
Ingtatlan vásárlás (5.5. e pont)	2%

Jelen felhívás keretében a fenti táblázatban meghatározott százalékos korlátok betartása a támogatási kérelem összeállítása, valamint a projektmegvalósítás során kötelező.

A fenti korlátozások nem jelentik a felsorolt költségtípusok százalékban meghatározott átalánnyal történő elszámolását.

5.8. Nem elszámolható költség köre

A támogatható tevékenységekhez kapcsolódóan nem elszámolható költségnek minősül mindazon költség, amely nem szerepel az 5.5. pontban, különösen:

1. működési költségek, bérköltségek és forgóeszközök vásárlása,
2. a támogatást igénylőnél saját teljesítés keretében felmerült bármely költség,
3. a támogatási kérelem benyújtása előtt felmerült költségek, kivéve a támogatási kérelem benyújtás előtt, 2014. január 1-nél nem régebben felmerült az 5.5. pont b. pontjában felsorolt általános költségek.

Nem elszámolhatóak továbbá a 3.5.1. pont szerinti előzetes helyszíni szemlét megelőzően felmerült költségek, elvégzett munkálatok az építéssel járó beruházási tevékenységek esetében.

5.9. Az állami támogatásokra vonatkozó rendelkezések

Jelen felhívás szempontjából nem releváns.

5.9.1. A felhívás keretében nyújtott egyes támogatási kategóriákra vonatkozó egyedi szabályok

Jelen felhívás szempontjából nem releváns.

6. CSATOLANDÓ MELLÉKLETEK LISTÁJA

6.1. A TÁMOGATÁSI KÉRELEM ELKÉSZÍTÉSE SORÁN CSATOLANDÓ MELLÉKLETEK LISTÁJA

1. Az 1. célterület esetén: Az STÉ módszertan alapján a támogatást igénylő – vagy termelői csoport, termelői szervezet, illetve mezőgazdasági termelők tagságával működő szövetkezet (amennyiben a jogosultságát a szövetkezet nem önmagában igazolja) esetén annak tagja - mezőgazdasági tevékenységből származó üzemméret igazolását alátámasztó dokumentumok („*Kormányhivatal igazolása a mezőgazdasági tevékenységgel hasznosított területadatokról*”; valamint „*Hatósági állatorvos igazolása az éves átlagos állatlétszám igazolásához*”nyomtatványok). Az üzemméret megállapítása szempontjából a 275,25 forint/euró árfolyammal számolt 2010. évi STÉ adatok az irányadók.
A támogatási kérelem elbírálásához minden esetben szükséges a teljes üzemméret meghatározása, mely az alábbi adatok alapján kerül megállapításra:
  - „*Kormányhivatal igazolása a mezőgazdasági tevékenységgel hasznosított területadatokról*” (Felhívás 4. számú melléklete);
  - TERA kérelemben feltüntetett azon adatok, amelyek a „*Kormányhivatal igazolása a mezőgazdasági tevékenységgel hasznosított területadatokról*” nevű nyomtatványon nem szerepelnek;
  - „*Hatósági állatorvos igazolása az éves átlagos állatlétszám igazolásához*” (Felhívás 5. számú melléklete);
  - szarvasmarha, anyajuh, és anyakecske állatfajok esetében az ENAR nyilvántartásban szereplő adatok.
2. Annak igazolására, hogy a támogatást igénylő, vagy termelői csoport, termelői szervezet, illetve mezőgazdasági termelők tagságával működő szövetkezet (amennyiben a jogosultságát a szövetkezet nem önmagában igazolja) esetében annak tagja teljes lezárt – fiatal mezőgazdasági termelő esetében lezárt – üzleti évből származó árbevételének legalább 50%-a mezőgazdasági tevékenységből származik:
  - gazdasági társaság esetén független könyvvizsgálói igazolás,
  - egyéni vállalkozó esetén független könyvvizsgálói igazolás,
  - őstermelő esetén személyi jövedelemadó bevallás, valamint az adóbevallásra nem kötelezett őstermelők esetén az értékesítési betétlap;
  - vagy**
  - amennyiben a támogatást igénylő a számviteli nyilvántartásaiban a mezőgazdasági és nem mezőgazdasági tevékenységből származó bevételeit minden kétséget kizáróan és ellenőrizhető módon egymástól elkülönítve vezeti, akkor a támogatási kérelem benyújtását megelőző vagy amennyiben erre vonatkozóan nem állnak rendelkezésre adatok, az ezt megelőző teljes lezárt – fiatal mezőgazdasági termelő esetében lezárt - üzleti évre vonatkozó üzleti beszámoló, vagy egyéb számviteli nyilvántartás.
3. Fiatal mezőgazdasági termelő esetében annak igazolására, hogy a mezőgazdasági tevékenységet a támogatási kérelem benyújtását megelőző 5 évben kezdte meg (amennyiben a Kincstár nyilvántartási rendszeréből nem szűrhető le):
  - 3.1. a Nemzeti Élelmiszerlánc Biztonsági Hivatal megyei szintű szerve által kiállított igazolás, amely tartalmazza az első őstermelői igazolvány kiállításának idejét vagy
  - 3.2. a gazdasági tevékenységek egységes ágazati osztályozási rendszere (TEÁOR'08) alapján meghatározott mezőgazdasági termelő tevékenység első bejelentését igazoló adóhatósági igazolás.
4. A Vidékfejlesztési Program 6.1 alintézkedésében meghatározottak szerinti fiatal mezőgazdasági termelői fogalomnak való megfelelés esetén a mezőgazdasági jellegű végzettséget igazoló okirat szkennelt változata (Az elfogadható végzettségeket a VP2-6.1.1-16 kódszámú, A *fiatal*

mezőgazdasági termelők számára nyújtott induló támogatás című Felhívás 5. és 6. számú melléklete tartalmazza).

5. Tartalmi értékelési szempontokat alátámasztó igazolások, nyilatkozatok, dokumentumok:
  - Termelői csoport, termelői szervezeti, vagy szakmaközi szervezeti tagság igazolása a Felhívás 3. számú melléklete szerint,
  - Igazolás arról, hogy a támogatást igénylő a támogatással érintett gazdaság vonatkozásában ökológiai gazdálkodást folytat (átállásra vonatkozó kötelezettségvállalás esetén nyilatkozat),
  - Igazoló dokumentum, amennyiben a támogatást igénylő minőségrendszerben vesz részt,
  - 10%-ot meghaladó fajlagos energiahatékonyság javulás teljesítésére vonatkozó fajlagos energiahatékonyság javulás teljesítésére vonatkozó kalkuláció,
  - az üzem energiafogyasztásának megújuló energiaforrásból történő biztosítása esetén a vállalt %-os arány teljesítést igazoló energetikai számítás.
6. Engedély- vagy bejelentés köteles építési tevékenység esetében a támogatási kérelemhez mellékelni kell az engedélyezési eljárás megindítását igazoló dokumentumot, valamint a hatósághoz benyújtott építészeti-műszaki tervdokumentációt.
7. A Felhívás 3.4.1.1. II.2 pontja alá tartozó, vízjogi engedélyköteles projekt esetében vízjogi engedély iránti eljárás megindítását igazoló dokumentumot. Meglévő vízi létesítményre kiadott jogerős üzemeltetési és/vagy fennmaradási engedélyben meghatározott azonos paraméterekre történő felújítás, rekonstrukció esetében a jogerős üzemeltetési és/vagy fennmaradási vízjogi engedélyt.
8. Hálózatra termelő napelemes projekt esetén a szolgáltató felé benyújtott igénybejelentő.
9. Energiahatékonyság javítását célzó célterület keretében megvalósuló tevékenységek esetén a legalább 10% fajlagos energiahatékonyság javulást alátámasztó kalkuláció és a számítás készítőjének végzettségét és kamarai tagságát igazoló okirat másolata. (3.4.1.1. III. 1. pont szerint)
10. Amennyiben a tervezett projekt a 3.4.1.1. III. 1.-6. pont valamelyikében érintett, úgy az adott feltételnek való megfelelést alátámasztó leírás, terv, számítás, dokumentáció.
11. Épületenergetikai korszerűsítés esetén a 176/2008. (VI. 30.) Korm. rendelet szerint elkészített, a fejlesztés előtti állapotra vonatkozó energetikai minőségtanúsítvány. (Amennyiben annak megléte a rendelet értelmében szükséges.)
12. Az ÉNGY-ben nem szereplő építési tételekre valamint a gépekre, berendezésekre vonatkozólag 3 db árajánlat az 1. számú melléklet szerint, továbbá - amennyiben releváns - forgalmazói nyilatkozat.
13. Az Felhívás 3.6.2. pontjában meghatározott, az érintett ingatlanokra vonatkozó igazolások.
14. A 2. célterület esetében a feldolgozóipari alaptervékenység legalább 2016. január 1. óta folytatását igazoló dokumentumok. (Élelmiszerlánc-felügyeleti díj megfizetését igazoló bizonylat másolata, működési engedély másolata)
15. Az üzleti terv értékeléséhez szükséges dokumentumok.

6.2. A TÁMOGATÁSI SZERZŐDÉSHEZ CSATOLANDÓ MELLÉKLETEK LISTÁJA

Jelen Felhívás szempontjából nem releváns

6.3. AZ ELSŐ KIFIZETÉSI KÉRELEMHEZ CSATOLANDÓ MELLÉKLETEK LISTÁJA

1. Legkésőbb az első, építéssel kapcsolatos kifizetési kérelemhez mellékelni kell a jogerős építési és/vagy a jogerős vízjogi létesítési/bányakapitánysági engedélyt, – beleértve az engedélyezési záradékkal ellátott építészeti-műszaki tervdokumentációt.
2. Amennyiben a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet alapján környezeti hatástanulmányt szükséges készíteni, úgy azt legkésőbb az első kifizetési kérelemhez csatolni kell.

3. Hálózatra termelő napelemes projekt esetén a szolgáltató felé benyújtott igénybejelentőt a támogatási kérelem mellékleteként be kell nyújtani. Az első kifizetési kérelem feltétele a hálózati engedélyes által jóváhagyott csatlakozási dokumentáció, a záró kifizetés feltétele a hálózati engedéllyessel kötött hálózathasználati szerződés megléte.
4. Építési projekt esetén az elszámolni kívánt bizonylattal együtt az ÉNGY szerinti bontású számlarészletezőt is be kell nyújtani a kifizetési kérelemhez.
5. Amennyiben a Kedvezményezett projekthez kapcsolódó ökológiai gazdálkodásra vonatkozóan az átállásra vonatkozó kötelezettséget vállalt, az átállás alatti státusz elérésének az igazolása (Biokontroll Hungária Nonprofit Kft, illetve Hungária Öko Garancia Kft. igazolása).

Felhívjuk figyelmét, hogy a felsorolt mellékleteket az első kifizetési kérelem – az előleget ideértve – benyújtása során csatolni szükséges.

7. TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

Tájékoztatjuk a tisztelt támogatást igénylőt, hogy a támogatási kérelmek elbírálása során a támogatást igénylővel kapcsolatos, a közhiteles adatbázisokban elérhető adatok vagy azok egy része az eljárás rendelet hatálya alá tartozó szervezetek által felhasználásra kerülnek.

A támogatást igénylő elhalálása esetén az örökös részére adható ki támogatói okirat, ha erre vonatkozó kérelmét benyújtotta az Államkincstárhoz, és maradéktalanul megfelel a felhívásban meghatározott jogosultsági és a kötelezettségátadásra vonatkozó feltételeknek.

A támogatást igénylő halála esetén a támogatói okirat kiadására irányuló kérelem benyújtásának lehetőségéről az Államkincstár tájékoztatja az általa ismert örököst. Amennyiben a támogatási kérelem benyújtására meghatalmazott közreműködésével került sor, akkor a tájékoztatás ebben az esetben is az Államkincstár útján kerül megküldésre.

Amennyiben az örökös kérelmezi a támogatói okirat kiadását, az irányító hatóság - a közbenső szervezet azaz az Államkincstár bevonásával - lefolytatja a jogosultsági ellenőrzést és a tartalmi értékelést az elhunyt támogatást igénylő és a támogatást igénybe venni kívánó örökös – több örökös esetében örökrészüik arányában örökösei (továbbiakban együtt örökös) – vonatkozásában. A jogosultsági ellenőrzés és tartalmi értékelés lefolytatására a jogerős hagyatékátadó végzés benyújtását követően kerül sor.

Az örökös abban az esetben jogosult a támogatás igénybevételére, amennyiben a lefolytatott jogosultsági ellenőrzés és tartalmi értékelés alapján az elhunyt támogatást igénylő részére a támogatói okirat kiadható lenne, és az értékelés eredményeként az örökös is elérte a pozitív támogatói döntéshez szükséges pontszámot.

Ha a felhívás szerint többszöri kifizetési igénylés benyújtására van lehetőség, és a támogatást igénylő halála esetén, legkésőbb a második kifizetési igénylés benyújtásáig a jogerős hagyatékátadó végzés nem kerül benyújtásra, úgy a támogatási jogviszony nem jön létre.

Amennyiben a támogatást igénylő elhalálozik a támogatói okirat hatálybalépését megelőzően, úgy függő jogi helyzet jön létre, amely esetén az elhunyt lehetséges örököse(i) köteles(ek) nyilatkozatban megnevezni azt a személyt, aki teljesíti a támogatást igénylő által vállalt kötelezettségeket. Amennyiben az örökös az Államkincstár felhívása ellenére – a megadott határidőn belül - nem nyilatkozik, a támogatási jogviszony nem jön létre.

Az elhunyt támogatást igénylő esetében valamely személyéhez kötött feltétel a szükséges adat vagy dokumentum, örökös(ök) általi benyújtásával hiánypótlás vagy adategyeztetés keretében vizsgálható.

A kedvezményezett halála esetén a kifizető ügynökség a kedvezményezettel annak halálakor együtt élt házastársa vagy törvényes örököse (a továbbiakban együtt: vélelmezett örökös) kérelmére a támogatás igénybevételéhez kapcsolódó eljárást megindítja. Ebben az esetben a kifizető ügynökség a szükséges eljárási cselekményeket a vélelmezett örökös bevonásával elvégzi, de érdemi döntést csak a jogerős hagyatékátadó végzés benyújtását követően hoz.

Az Irányító Hatóság fenntartja a jogot, hogy jelen felhívást a jogszabályi környezet alakulásának megfelelően indokolt esetben módosítsa, illetve jogszabályban meghatározott esetben felfüggeszse, vagy lezárja, amelyről az Irányító Hatóság indoklással ellátott közleményt tesz közzé a www.szechenyi2020.hu oldalon.

Felhívjuk a tisztelt támogatást igénylők figyelmét, hogy az Általános Útmutató az EMVA forrásból finanszírozásra kerülő intézkedésekre vonatkozó felhívásokhoz című dokumentum a www.szechenyi2020.hu honlapon található és általános tájékoztatást nyújt az alábbiakról:

1. *Az Útmutató célja, hatálya*
2. *Kizáró okok listája*
3. *A támogatási kérelmek benyújtásának és elbírálásának módja*
  - 3.1 *A támogatási kérelmek benyújtásának és elbírálásának módja standard eljárásrendben*
  - 3.2 *A támogatási kérelmek benyújtásának és elbírálásának módja egyszerűsített eljárásrendben*
4. *Tájékoztatás kifogás benyújtásának lehetőségéről*
5. *Tájékoztató támogatói okirat kibocsátásáról vagy a támogatási szerződés megkötéséről*
6. *A biztosítéknyújtási kötelezettségre vonatkozó tájékoztató*
7. *A fejlesztéssel érintett ingatlanra vonatkozó feltételek – amennyiben a Felhívás kifejezetten ekként rendelkezik – standard kiválasztási eljárás keretében*
8. *Tájékoztató a projektek megvalósításáról, finanszírozásáról, és előrehaladásának követéséről.*
9. *A közbeszerzési kötelezettségre vonatkozó tájékoztató*
10. *Tájékoztatásra és nyilvánosságra vonatkozó kötelezettségek*
11. *A Felhívással, a projektkiválasztási eljárással és a projektmegvalósítással kapcsolatos legfontosabb jogszabályok*
12. *A környezetvédelmi, esélyegyenlőségi és a nők és férfiak egyenlőségét biztosító követelmények*

Kérjük, hogy a támogatási kérelmet az útmutatók figyelembevételével készítsék el!

8. A FELHÍVÁS SZAKMAI MELLÉKLETEI

1. **számú melléklet:** Fogalomtár
2. **számú melléklet:** Az árajánlat kötelező tartalmi elemei
3. **számú melléklet:** Termelői Csoport, Termelői Szervezet, Szakmaközi szervezeti tagság igazolása
4. **számú melléklet:** Kormányhivatal igazolása a mezőgazdasági tevékenységgel hasznosított területadatokról
5. **számú melléklet:** Hatósági állatorvos igazolása az éves átlagos állatlétszám igazolásához
6. **számú melléklet:** Az STÉ módszertan alapján a mezőgazdasági tevékenységből származó legalább 6 000 euró minimális üzemméret számítás alapját képező adatok
7. **számú melléklet:** Jogkövetkezmények
8. **számú melléklet:** Jogszabályjegyzék
9. **számú melléklet:** Üzleti terv kitöltési útmutató
10. **számú melléklet:** A mezőgazdasági tevékenységből származó nettó árbevétel és annak nettó árbevételhez viszonyított arányának kiszámítása
11. **számú melléklet** – Annex I. lista